

EESTI ENERGIA RAHANÄLG

Eesti Päevalehe käsutusest olevatest salajastest dokumentidest selgub, et Eesti Energia nuiab maksumaksjailt investeringute tegemiseks kuni miljardit eurot. lk 2-3

Vutt: Eesti lööb täna lahingut Hollandiga

Mida rahvuskoondise peatreener öhtul ette võtab? Kas meeskond istub sügavalt kaitses või riskitakse ka rünnakule minna? lk 16

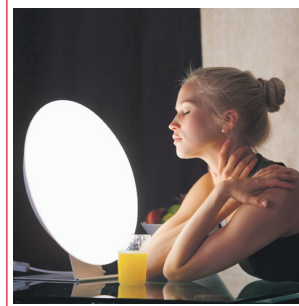
Kutsikavabrikud kurnavad koeri

Eesti nn kutsikavabrikutes peavad emasloomad tihti järglasi andma ja kutsikate eest ei kanta hoolt. lk 4

Valgus ja Energia

Tänase lehe vahel!

●●● Eesti Päevaleht

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EURO | VÄLISMAAL 2,10 EURO | NR 58 | REEDE, 22. MÄRTS 2013

ajaleht.epl.ee

SISUSTUS- MESS

Nurgadiivan Airtion **595 €** (895 €)

Jenkkivoodi Agatha **399 €** (599 €)
120x200 cm

Söögilaud Block + 4 tooli **499 €**
(699 €)

Jenkkivoodi Excellent **1795 €** (2995 €)
luksuslik ja väga mugav
15-aastane garantii, valmistatud Norras

MESSIHINDADELE LISAKS

3 SUURT
BOONUST

1000
eurone ost

Luksuslik SPAAPUHKUS
kahele Rakvere Aqva Spa-s

750
eurone ost

TASUTA TRANSPORT* + ajakirja
Kodu ja Aed AASTATELLIMUS

500
eurone ost

TASUTA TRANSPORT*.

KÕIK BELLUS DIIVANID

-25%

Nurgadiivan Odense **995 €** (1359 €)
kangas hr3

BOOKDALE RAAMATURIIULID

-30%

Täiskask, erinevas toonis peitsid.

Diivan Pasadena al. **795 €** (1149 €)
3-kohaline, kampaaniakangas,
Pohjanmaan 20-aastane garantii

* Tasuta transport Tartus ja Tallinnas.
Kampaania kestab kuni 07.04.2013. Pildidel on illustreeriv tähendus.

MASKU ON 1983. AASTAL ASUTATUD SOOME JUHTIV MÖÖBLIMÜÜGIKETT, MILLEL ON 50 KAUPlust SOOMES NING LISAKS POED TALLINNAS, TARTUS, STOCKHOLMIS JA NORRKÖPINGIS. MEIEGA ON LIHTNE KAUBELDA JA IGAÜKS LEIAB ENDALE SOBIVA MÖÖBLI!

Masku Vesse
Peterburi tee 62a, Tallinn
E-R 10-20; L 10-18; P 10-16
Tel.: 633 8929

Jõe Keskus
Sõbra 58, Tartu
E-R 10-19; L 10-16; P 10-16
Tel.: 776 3067

www.masku.ee

M
MASKU

JUHTKIRI

Keegi ei vastuta patsiendi ees

Eilne Eesti Päevaleht kirjutas 16-aastase poisi surmast, mis saabus hoolimata sellest, et ta oli üritanud nädal aega Rapla haiglasse pöörduda. Kuid tegelikult oleks see poiss pidanud juba aastaid olema arstide erilise hoole all. Samas Rapla haiglas ilmale tulles oli kõnealune poiss üle elanud sünnitrauma ja ta viidi põhjalikematele uuringutele lastehaiglas. Arstid leidsid, et tal on haruldane geneetiline haigus, mis võib muu hulgas tekitada probleeme vere-soontega. Aordi lõhkemine, millesse poiss paari nädala eest suri, on üks neist riskidest. Selle diagnoosiga inimestele soovitab maailma teadus teha ennetavaid vere-soonte uuringuid.

Millegipärast ei olnud ükski poisiga tegelev meedik aga sellest teadlik või vähemalt ei näidanud seda teadmist välja. Poisile ei olnud tehtud aastate jooksul ühtegi ennetavat veresoonekonna uuringut. Nüüd, kui laps oli juba surnud ja selgus surma põhjus, olla arstid guugeldama hakanud.

Ehk mis on selle loo puhul oluline: teadmine oli olemas. Aga see ei jõudnud lapsega erinevates asutustes tegelevate medikuteni. Pärast diagnoosi kirjutamist paberile sinna see jäigi. Ja kui poiss juba konkreetsete valudega arstile pöördus, oleks pidanud –

tema diagnoosi arvestades – hiljemalt siis veresoonte olukorda uurima. Selleks kogu sündroomi kohta käiva materjali lõpuni läbi lugema. Aga haigus-

loo info ei käinud poisiga kaasas ja kui ta sattus kriisiolukorda, ei olnud see teada. Ka perearst ei olnud selle sündroomi olemusega piisavalt kursis.

See on tegelikult lugu sellest, kuidas üksinda haruldast haigust põdevat last kasvatav ema jäeti infovaegusesse. Ja sellest, kuidas hajub vastutus. Praegu hajus vastutus Tallinna lastehaigla, Rapla haigla ja perearsti vahel: kõik just-kui tegid midagi, aga keegi ei vastuta.

Siit tekib ka üldisem küsimus: miks ei võiks toimida süsteem, et igale haruldase haigusega patsiendile määratakse üks konkreetne arst, kes jälgiks regulaarselt tema haiguse kulgu? Kes oleks n-ö tema kõrval, kes oleks informeeritud tema seisukorrast, kelle poole saaks ka küsimustega pöörduda. Kes süüviks patsiendi haigusloosse ja suunaks ennetavatele uuringutele. Keegi, kes vastutaks patsiendi ees. ●

REPLIIK

Omade rünnak

Eile valiti, õigemini kinnistati riigikogule juhatus. Valimisel üllatusi ei juhtunud ja end Eesti poliitikas juba suure staarina tundvad sotsid toodi maa peale tagasi. Üks asi on vaikes reitingupunkte koguda, teine asi on reaali poliitika, kus vend ei tunne venda. Eile aga hakkas Toompeal ja all-linnas silma üks hoopis teine trend. Ühel meie kahest võimuerakonnast on hirm naha vahel, üleolevus on vahetunud kerge paanikaga, avalikkusele saadetakse vastuolulisi signaale, ükski partner pole püha, bluff muudetakse tõeks... See torkas silma kõigile, kes on selle suure erakonnaga aastate jooksul suhelnud. Nad on osavad veesegajad ja avalikkusega trikitajad, aga unustavad, et kuskil koguneb tilk- ja hääldaaval jõud, kellele nende stiil on vastuvõetamatu. Sõjas on termin *friendly fire* – omade (või partnerite) rünnak. Poliitikaski pole selline mõtteviis võõras. See, kuidas üks erakond tahtis eile Toompeal kõiki omavahel tülli ajada, lausa kutsus teisi üles neile esimesel võimalusel kambakat tegema. ● **Urmo Soonvald**

Lk 10 Jaanus Noormägi küsib, miks on homoseksuaalsusest saanud Eesti kirikute peateema, ehkki realselt aitab kirik peresid vähe.

EESTI HOIAB HARIDUSE PEALT KOKKU

Euroopa Komisjoni eile avaldatud uuringu kohaselt on alates 2010. aastast vähenenud investeeringud haridusse kaheksas EL-i liikmesriigis, mille hulka kuulub ka

Eesti, teatas komisjoni Eesti-esindus. Kreeka, Ungari, Itaalia, Leedu ja Portugal kärpsid hariduskulutusi üle 5% ning Eesti, Poola, Hispaania ja Ühendkuningriik 1–5%. **EPL**

KUI TARK ON
TULEVIKU
EESTI?

KUPERJANOVLAISED TERVED

Kuperjanovi jalaväepataljonis on kõik ligi 250 sõdurit esmaspäeval alanud haigusest tervenened ja pataljonis jätkub tavapärane teenistusrütm, teatas eile kaitseväge peastaap. **Delfi**

Konfidentsiaalne: Eesti Energia nuiab maksumaksjailt kuni miljard eurot

Eesti rikkaima riigifirma

Eesti Energia salajastest dokumentidest selgub, et Sandor Liive juhitud ettevõtte suudab investeerida vaid siis, kui riik teeb vähemalt sadadesse miljonitesse eurodesse ulatuvaid rahasüste.

Kadri Paas
uudised@ep.lee

Eesti Energia äriplaan ja investeeringute kava on ettevõtte nõukogus omajagu tüli põhjustanud juba aasta. „Kui me uusi investeeringuprojekte ei tee, siis hakkab ettevõtte väärtus langema,” hoiatas juhatusel liige Margus Kaasik otsustajaid septembris kitsamas ringis.

Investeeringute all mõtles Kaasik veel kahe Enefit280 tehnoloogiaga toorpõlevkiviõli tehase ehitamist Narva ja kütuste rafineerimistehase rajamist. Kaasik andis mõista, et 2016–2017. aastaks on EE-st kujunenud elektritootmise osaga energiaettevõtte.

„Reitinguagentuuride arvates meie risk selliste arengutega kasvab, see hakkab lähema paari aasta jooksul avaldama survet Eesti Energia reitingule. Reitinguagentuurid on seisukohal, et Eesti Energia peaks oma reitingu hoidmiseks hoiduma edasistest suurtest ilma omakapitali lisamise kindlusest investeerimisotsustest,” kurtis Kaasik.

Ja siin ongi asja iva. Riigiettevõtte omakapitali suurendamise otsuse taga on alati valitsus ning sellele alluv nõukogu kui omaniku esindus- ja järelevalveorgan. Eesti Energia soovib selleks, et teha tänava aprillis otsus teise Enefit280 õlitatehase

se rajamise kohta, saada riigilt 150 miljonit eurot omakapitali suurendamiseks. Aga see 150 miljoni eurone rahasüst on alles algus.

Juhatus on koostanud mitmeid stsenaariume. Mullu aprillis oli nõukogu ees Powerpointi esitus, millest selgus, et 2012–2021 vajaks Eesti Energia maksumaksjalt kuni 1,05 miljardit eurot. Selle kõige kallima investeerimisstsenaariumi korral rajaks firma uue põlevkivielektrijaama ja 2018. aastaks valmiks täielikult ka õlitööstuskompleks.

Natuke odavamalt, 800 miljoni euro riigi rahaga saaks läbi, kui ehitataks 300-megavattine tuumajaam ja 2016. aastaks valmiks õlitööstus. Tuumajaama projekt on praeguseks siiski varjusurmas.

500 miljonit eurot kuluks maksumaksja raha juhul, kui 2016. aastaks valmiks ainult õlikompleks. Ja eelnevat arvestades suisa piskuga (150 miljonit eurot) saaks hakkama, kui ettevõtte oleks investeerinud ainult mullu ega kulutaks sellele järgmistel aastatel sentigi.

Sõnelus nõukogus

Seejuures tuleb tähele panna, et juhul, kui elektri hind alaneb näiteks kümnendiku võrra, suurendab see rahavajadust kuni 175 miljonit eurot. Kui nafta hind alaneb kümnendi-

Kõige targem on ikkagi viia Eesti Energia börsile?

Mõned Eesti Energia finantseerimise stsenaariumid

Nõukogu liikmeile tegi muret, et neil pole aimugi, kuidas firma raha kasutab.

Samuti taheti nõukogus, et Liive ja Kaasik tuleksid välja realistlike kavadega.

Eesti saaks ka vesinikutehase

Eesti Energia investeeringute kava järgi töötaks 2016. aastaks Narvas kolm Enefit280 ja kaks Enefit140 tehnoloogiaga õlitatehast. Nende toorõli tootmismahut on kokku 1,1 miljonit tonni. Samuti oleks samaks aastaks valminud toorõli järeltööstuskompleks ehk õli rafineerimistehas tootmismahuga 3540 tonni kütust päevas. Ning kuna õlitootmise käigus vabaneb uttegaas, siis peaks gaasi ärakasutamiseks kerkima Eestisse ka vesinikutehas.

Selleks, et põlevkivist õli ja kütuse tootmine mingilgi moel ära tasuks, peab naftabarrel maksma vähemalt 65–70 dollarit. See kriteerium on praegu täidetud.

ku võrra, siis kuni 90 miljonit eurot.

Eesti Energia nõukogu liige, reformierakondlane Kalle Palling tundis juba mullu aprillis huvi, miks küsib riigifirma näiteks 500 miljonit eurot uue põlevkivielektrijaama II plokki ehitamiseks. Sisuliselt soovis ettevõtte riigilt niisama palju kui uus plokk maksaks. „Millest nii suur vajadus, midagi saaks ju finantseerida ka laenudest?” päris Palling.

Juhatusel liige Margus Kaasik ei jäänud vastust võlgu. „Põlevkivijaamal on omakapitali vajadus 100%, sest Eesti Energia laenuvõime on ammendunud. Kui ehitame uue plokki, siis ei teki selle plokki pealt ehitamise ajal uut laenuvõimet. Kui õlitööstus saab valmis, siis laenuvõimekus kasvab, kuid enne 2016. aastat see ei juhtu,” selgitas ta.

Sõnavahetus läks nii teravaks, et nõukogu liige, reformierakondlane Märt Vooglaid palus Sandor Liivelt ja Margus Kaasikult loomingulisemat lähenemist uute alternatiivsete ja sisuliste investeerimisstsenaariumide väljatöötamisel. Ka nõukogu esimees Jüri Kõo oli sapine. Temaagi tahtis, et Liive ja Kaasik tuleksid nõukokku realistlike kavadega.

Septembris toimunud nõukogu koosolekul lahatigi uues-

Eesti Päevaleht

Täna digilehes

- Eestis on kõige lahedamalt ruumi hiidlastel, idavirulased elavad aga kitsastes tingimustes.
- 10 miljardit ei pruugi jääda maailma rahvaarvu ülempiiriks.

ÜHINEMINE VIILJANDIMAAL

Eile andsid Paistu, Pärsti, Saarepeedi ja Viiratsi valla esindajad maavanemale üle ühinemisdokumendid. Uue, Viljandi linna ümbritseva rõngasvalla nimeks saab Viljandi vald. **EPL**

Gaasitorude sundmüük kergitab maist toasooja hinda

Riik ja Eesti Gaas tõstavad maagaasi ülekandetasu maikuust alates pea kahekordseks.

Andres Reimer
andres.reimer@epl.ee

Konkurentsiamet kinnitas EG Võrguteenuse taotluse tõsta alates 1. maist hüppeliselt maagaasi võrgutasu, mis toob kaasa kaugkütte 3,9%-lise kallinemise.

Üllatuslikult loobus EG Võrguteenus samal ajal madalaimal rõhul toimivate gaasivõrkude tarbijatele varem kehtinud lisatariifist, mille tõttu väheneb gaasi lõpphind väiketarbijatele 4,5%.

Ülekandetariif suureneb EG Võrguteenuse juhi Sergei Jefimovi selgitusel 66% ja kesksurvele 85%, kõikide kodutarbijate tariif langeb 38,3%.

„Nii järsk ülekandetariifide hinnatõus sai võimalikuks, sest maagaasi seadus nõuab võrguteenuste hinna arvutamist ülekandevõrgu bilansilise väärtuse järgi,” selgitas konkurentsiameti peadirektor Märt Ots. „Varem rentis EG Võrguteenus torustikku Eesti Gaasilt ja hind arvestati välja rendisummade järgi. Tänavu aasta alguses aga andis Eesti Gaas torustikud oma võrguettevõtetele üle.”

Gaasiküttel töötavate katlamajade taotlused tõsta alates 1. maist ülekandetasude kallinemise tõttu sooja hinda on hakanud konkurentsiametisse juba laekuma.

Põhjendusega, et hinnatõus tuleb avalikustada alles 1. aprillist, keeldusid soojafir-

mad oma hinnataotlusi kommenteerimast. EG Võrguteenuse hinnangul tõuseb gaasi hind suurtarbijatele 3,9%, mis asjatundjate kinnitusel kujuneb tõenäoliselt ka kaugküttesooja hinnatõusu suuruseks.

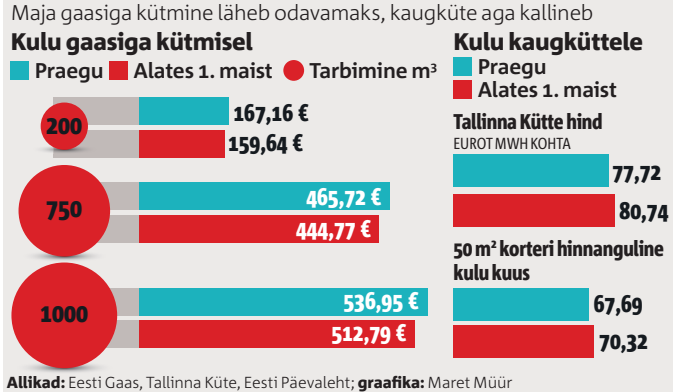
Soojafirmad vaikivad
Ülekandevõrkude EG Võrguteenusele üleandmist põhjendatakse nõudega, et Eesti Gaas peab juba 2015. aastal need seaduse survele uuele omanikule müüma. Kuna ülekandevõrguga opereerimine nõuab litsentse, siis on võimalik neid müüa üksnes koos ettevõttega EG Võrguteenus.

Eesti Gaas lükkas ümber väite, et on sundmüügiks valmistudes oma võrkude maksumuse raamatupidamislikult üles hinnanud. „Võrkude rendilepingu alusel võis konkurentsiamet aluseks võtta odavama hinna, kuid varade viimane hindamine toimus juba 2004. aastal ning siis oli varade koguväärtus ligi 120 miljonit eurot,” lausus Eesti Gaasi juhatuse liige Raul Kotov.

Varem pakkusid gaasitorustike eraldamise ettevalmistajad ülekandevõrgu väärtuseks summat alates 25 miljonist eurost. See võis tuleneda arvutustest, mille konkurentsiamet oli teinud võrgu renditasude järgi.

Gaasi ülekandetariife mõjutab ka Eestis tarbitavate gaasikoguste vähenemine. Tallinna Küte ja Iru soojuselektrijaam on viimastel aastatel gaasitarbimist kolmandiku võrra vähendanud. Prügipõletamise algus ja puidu veelgi ulatuslikum kasutuselevõtt vähendab suurettevõtete gaasitarbimist lähiajal veelgi. ●

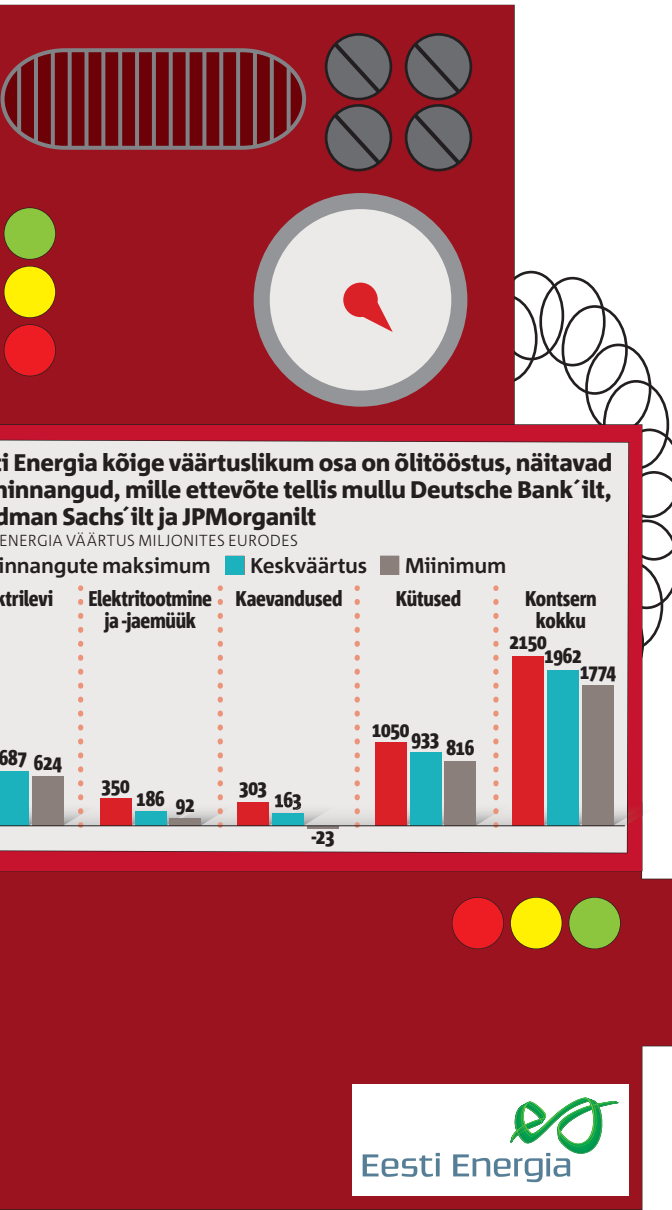
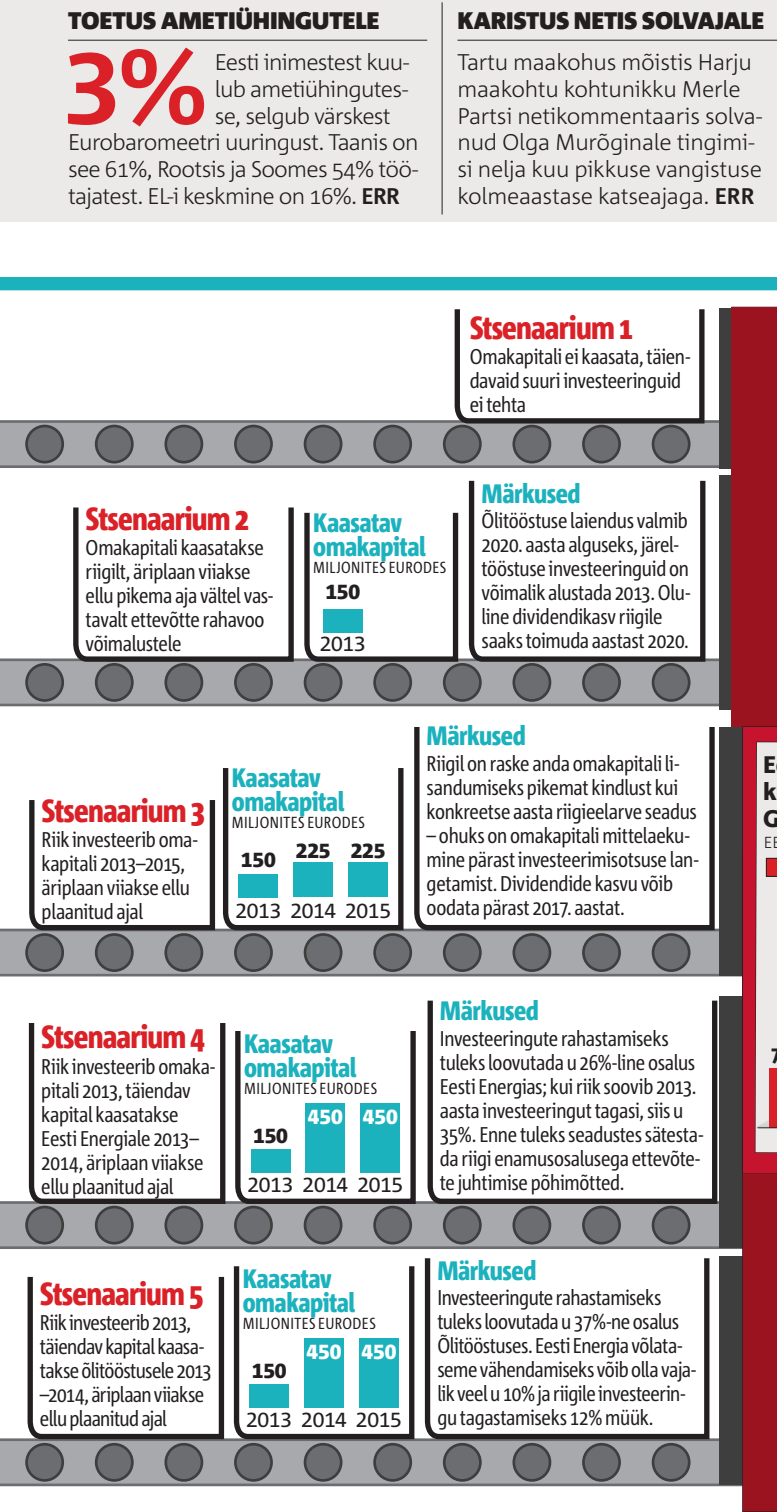
Eesti Gaasi uued hinnad vähendavad alates maikuust väiketarbija kulusid

TALLINNA MANUAAL KÜBERSÕJA KOHTA

NATO tellimusel koostatud dokumendis „Tallinna manuaal kübersõjas rakendatava rahvusvahelise õiguse kohta” sätestatakse rahvusvahelise kübersõja pidamise reeglid ja tehakse julgeid aval-

dusi küberrünnakutele vastamise kohta: häkkerite vastu on lubatud kasutada traditsioonilisi relvi, kui riik suudab tõestada, et küberrünnak põhjustas inimeste surma või suurt varalist kahju. **Delfi**

ti riikliku energiagigandi äriplani rahastamise võimalusi. Ja uuesti jõuti sõneluseni. Kalle Palling tundis huvi, miks on majandusministeerium küsinud riigieelarvest Eesti Energiale 200 miljonit eurot.

Margus Kaasik ei vastanud, millele raha peaks kuluma, vaid kordas hoopis üle vana jutu sellest, et uute investeerimisotsuste jaoks on riigilt lisaraha vaja. Ta lisas, et nemad on Eesti Energia eelarves näinud tänavuseks aastaks ette kokku 150 miljoni eurose riikliku rahasüsti.

Investeeringumiskava pole

Ärimees Märt Vooglaiul kargas seepeale hing täis ja ta prahvatas: „Ma ei saa sellise lähenemisega nõus olla. Küsimine investeeringut omakapitali 150 miljonit eurot, samas ei ole nõukogu veel kinnitanud investeeringuid, milleks taoline raha oleks ette nähtud.” Enne esitage konkreetne plaan, mida sadade miljonite eurodega teete, seejärel niiake raha, leidis ta.

Vooglaiu parteikaaslane Meelis Atonen pistis vahele, et võiks ikkagi küsida valitsuselt selleks aastaks investeeringuteks 150 miljonit eurot.

Atoneni ettepanek Vooglaiule hinge ei mahtunud. Voog-

laiu hinnangul saaks riigifirma maksumaksjalt niimoodi 150 miljonit eurot, kusjuures oleks teadmata, millele Liive & Co selle kulutab. Nõukogu ei ole ju seni ühtki investeerimiskava heaks kiitnud. Kogu juhatuse esitatud info on võetud vaid teadmiseks.

Eesti Energia juhatuse esimees Sandor Liive püüdis Vooglaiu ja Pallingu rünnakut mahendada. „Meil on strate-

gia, mille järgi on perspektiivikas arendada õlitööstust, kuid hetkel me ei saa teha investeerimisotsuseid, sest õlitehase esimene etapp ei tööta veel. Kui esimene etapp töötab, siis saab kohe teha ka investeerimisotsuse õlitehase teise etapi tarvis,” seletas ta.

Vooglauid jäi endale kindlaks. Ta lasi protokollida eriarvamuse, öeldes, et kuna tal ei ole õrna aimugi, kuhu, milleks

KOLM KÜSIMUST

Margus Kaasik

Eesti Energia juhatuse liige

●● Põlevkiviõli rafineerimistehase põhiprojekti koostamine on alanud. Nõukogu kiitis heaks 15,7 miljoni eurose kulu. Rafineerimistehast oleks vaja ainult siis – õli maht oleks piisav –, kui valmivad ka kaks järgmist õlitehast. Nende ehitamiseks ei ole aga nõukogu heakskiitu andnud. Millest selline tööde järjekord? Tööde järjekord lähtub majanduslikust ratsionaalsusest. Kui alustada

rafineerimistehase projekteerimist hiljem, siis ei valmiks tehase õigeks ajaks. Seejuures ei tähenda projekti koostamine veel otsust rafineerimistehase rajamiseks. Põhiprojekt annab vajaliku lisainfo, mille alusel lõplik investeerimisotsus teha.

●● Eesti Energia 2013. aasta eelarve seletuskirjast selgub, et kontserni puhta rahavoo prognoosi järgi väheneb see 84 miljoni euro ehk 86,1% võrra. Miks? Puhas rahavoog on suhteliselt ebastabiilne näitaja ning muutused on tingitud eelkõige sellest, kuidas on muutunud või planeeritud muutama raha jääk aasta lõpus. Eelmisel aastal raha jääk kasvas, sest hankisime pikaajalist kapitali nii võla- kirjade kui ka täiendava aktsiakapitali näol. Tähtsam näitaja on hoopis äritegevuse rahavoog ja selle

ja millal kavatseb Eesti Energia riigilt saadud järjekordset rahasüsti kasutada, ei saa ta ka toetada 150 miljoni eurost täiendavat omakapitali suurendamist sel aastal.

Kuu aega pärast nõukogu septembrikuist koosolekut toimus ettevõtte Enefit280 uues õlitehases Auveres põleng, mis nihutas tööstuse suurema võimsusega käivitamise veelgi edasi. ●

osas on oodata 2013. aastal olulist kasvu.

●● Kuidas kommenteerite investeerimispankade hinnangut Eesti Energia väljavaadete kohta? Kas Elektrilevi müümine, osaline IPO kuni 29% EE-st või õlitööstusele partneri leidmine võiks kõne alla tulla?

Eesti Energia väärtus on kontsernina tänu osade vahelisele sünergiale suurem. Kui Eesti riik soovib omanikuna Eesti Energia väärtust maksimaalselt kasvatada, tuleb kaasata kapitali kontsernile tervikuna.

Juhime tähelepanu, et nimeetatud analüüs ja selle kokkuvõte on äärmiselt konfidentsiaalse iseloomuga, mille lekitaja rikub rängalt investeerimispankadega sõlmitud leppeid.

Eesti kutsikavabrikud kurnavad loomi ja toodavad armetuid koerapoegi

Odavad vabrikukoerad on kuum kaup nii Eestis kui Põhjamaal, selle hind on aga haiged loomad.

Anna-Liisa Villmann
anna-liisa.villmann@epl.ee

Eesti kennelliidule, loomakaitsjatele ja varjupaikadele tuleb iga kuu teateid tegustest kutsikavabrikutest ning inimestest, kes koeri rahateenimise eesmärgil kokku ostavad. Odavad tõukoerad lähevad kaubaks nii Eestis kui ka Soomes, ent kõige selle juures jäävad kannatajateks loomad.

Nii ostis soomlanna Nina Tilus möödunud kuul endale Eestist kutsika, kes uues kodus suri kuue päevaga maksapõletikku. „Ta haigestus kahe päeva järel maksapõletikku, ei söönud, ei joonud, kõhulahtisus, magas kogu aeg, haises,” kirjeldas Tilus. Tema koer oli ostetud kuulutusteportaalist Keltainen Pörssi ning 350-eurosest tehingust löikasid kasu nii Soome kui ka Eesti pool. Makstud summast läks 50 eurot transportile, ülejäänud omanikule.

Problem polekski suur, kui tegu oleks vaid üksikjuhtumiga, ent Tiluse kutsikas on kurb näide sellest, kuidas koertevabrikutest loomi hoolimatult Soome vahendatakse. „Usun, et kui asjad saavad avalikuks, muutuvad inimesed ettevaatlikeks ja kutsikate tootmine lõppeb!” ütles ta.

Seda, et Soome kutsikaid vahendatakse, kinnitas ka veterinaar Helen Laur. „Kutsikad on segaverelised ja populaarsemad on väiksemat kasvu koerad. Mulle tundub, et kiibistamas käijad on vahendajad. Meil on küll paar kindlat inimest,” lisas ta. Just Laur kiibistas ja vaksineeris ka Tiluse ostetud kutsika enne, kui too Soome jõudis.

Kliinikus ei jää võõrsile

minevatest kutsikatest jälge järele. Seega ei tea ta midagi ka looma edasisest saatusest. „Lugu on selles, et nendest kutsikatest, keda me ise registrisse ei kannu, meil kiibinumbrit maha ei jää. Kui kutsikas läheb Soome, siis omanik ise kannab ta registrisse,” lausus ta.

Müüja kaob

Eesti kennelliidu juhatuse esimehe Astrid Lundava sõnul on kutsikavabriku koer, kes enamasti ostetud ajalehe- või internetikuulutuse kaudu, sageli juba ostuhetkel armetu ning müüja kaob pärast raha kättesaamist. „Telefonile ega e-kirjadele ei vastata ning ammugi ei kompenseerita kutsika kaasasündinud tervisehäda ravikulusi, nagu see on tõukoeraarenduses heaks tavaks,” lausus ta. Tema sõnul lähevad kaubaks moetõud: „aksessuaarkoerad” nagu *chihuahua* või Yorkshire'i terjer ning filmidest populaarseks saanud suuremad tõud nagu saksa lambakoerad REXid ning bernhardiinid Beethovenid.

Soomlaste huvi Eestist kutsikate võtmise vastu on suur ning paari kuu jooksul jõuab varjupaigast Soome umbes 15 koera. Seetõttu on MTÜ Loo-

Tootmisliin

Kutsikavabrikus hoitakse emaslooma aasta läbi tiinena ega lasta tal puhata.

made Hoiupaik juhatuse esimehe Larissa Kožõreva sõnul oluline kutsikate „edasivõtmise” viiside kõrvaldamine. Selleks tehakse välismaale sõitvale koerale TRACES sertifikaat. „Nii kõrvaldatakse igasuguseid millerdajaid [kutsikavabrikandid], kuna selle jaoks on vaja mitte ainult koe-

Need kutsikad konfiskeeris veterinaaramet Saku vallast, nüüd ootavad nad hoiupaigas uut kodu.

Foto: Eero Vabamägi

ra sihtkoha aadressi, vaid ka EU-passi ja kiibi numbrit. Iga koer, kelle inimesed varjupaigast võtavad, on opereeritud.

Hakkasime praktiseerima ka varjast steriliseerimist Soome minevatele kutsikatele,” loetles ta.

Pahatahtlik äri

Kutsikatehased võib Eestimaa loomakaitseliidu presidendi Heiki Valneri sõnul jagada kaheks. Ühed on inimesed, kes käivad mööda Eestist, ostavad kutsikaid edasimüümiseks kokku ning hoiavad „raha saamise vahendeid” trööstitutes tingimustes aedikus. Teised on kennelite koerakasvatajad, kes ruuna-

vad tõupaberitega emaslooma ega jäta talle pärast poegimist puhkeajaga. Kvartalis tuleb neile kaks-kolm teadet pahatahtlikest kutsikaäridest, kus loomi ostetakse kokku, müüakse edasi ning paljundatakse maksuvaba lisatulu nimelt. Ta lisas, et ka ka Soome loomakaitsjad on mures, kuna Eestist jõuab üle piiri palju haiged loomi. „Tegin ise kunagi katse ja viisin pesakonna Soome. Piirivalvel on kiibilugejad, aga keegi mind ei kontrollinud. Sealt võib lehma ka üle viia,” lisas ta naljatledes.

Tartu loomade varjupaiga administraatori Piret Oja sõnul pole alati võimalik sada protsenti kindlaks teha, kas koer läheb kutsikavabrikus-

se või mitte. Siiski püüavad varjupaigad potentsiaalse omanikega vesteldes teha kõik, et asi selgeks saaks ja koer vabrikusse ei juhtuks. „Meil on teada-tuntud nägusid ja oleme ise uurinud, kellele ei tohi kutsikaid anda. Tartu kandis ei tohiks praegu olla ühtegi töötavat kutsikavabrikut, kuigi varem on paar juhtumit olnud,” lausus ta.

„Suvel taheti meilt võtta väike emane koer, kes pidi minema aretuseks Sangaste kanti. Paar korda käis huviline kohal ja rääkis ilusat juttu, et looma iseloom on sobiv. Kui ütlesime, et teeme kindlasti steriliseerimise ära, siis loobuti. Loodetavasti hoidsime algava kutsikavabriku ära,” kirjeldas Oja. ●

Vabriku koer on poole odavam

Hinnavahe „paberitega” ja „paberiteta” pesakondade vahel kõigub Astrid Lundava hinnangul 20-50% ulatuses. Vahe põhjuseks ei ole mitte kallid paberid, nagu väidavad kutsikavabrikandid, vaid pesakonna kasvatamiseks kulunud vahendid. „Korralik kasvataja läheb vajadusel oma emast koera paaritama sadade kilomeetrite kaugusele. Ta hoolitseb koera tervise eest tiinuse ja imetamise ajal ning tagab kutsikatele eakohase toitumise,” ütles ta. Enamasti on hinna sees ka hilisem toetus.

Pool Estonian Airi käibest lendas korstnasse

Rahvusliku lennufirma juhtkond lubas tulevat aastat alustada riigilt abi küsimata.

Andres Reimer
andres.reimer@epl.ee

Koos lennukite väärtuse allahindamisest tingitud erakorraliste kuludega oli Estonian Airi mullune puhaskahjum 49,2 miljonit eurot, mis moodustab ligi poole 91,5 miljoni euro suurusest müügitulust. Ettevõtte tegevuskahjum ulatus samal ajal 35,8 miljoni euroni.

Estonian Airi päästmiseks läheb vaja 37 miljoni euro

suurust laenu. Juhatuse esimehe Jan Palmeri kinnituse peab Estonian Air laenu abil käesoleva aasta lõpus seisma omadel jalgadel ning rohkem omaniku ehk riigi rahastuse ei vaja, restruktureerimine lõppeb 2015. aastal. „See ei tähenda veel positiivset tulemust, kuid võimaldab tegevust jätkata,” lausus ta. Küll aga tähendab see, et 2014. aastat alustatakse sellega, et riigilt enam abi ei küsita.

Palmeri plaani kohaselt jäävad alles praegused kümme lennuliini: Stockholm, Kopenhaagen, Amsterdam, Brüssel, Oslo, Moskva, Peterburi, Kiiev, Vilnius ja Trondheim. Parda-

maks, pannes nii säästu- kui ka äriklassi reisijaid pardal teenidama samad stjuardessid.

Lennukite arv väheneb praeguselt kümnelt 2015. aastaks viiele, 200-st töötajast lastakse 60 inimest lahti ning alles jäänud töötajatelt oodatakse varasemast rohkemate ülesannete täitmist. Ettevõtte kolib praeguselt 3500 ruutmeetriselt büroolt neli korda väiksemale pinnale ning müüb osaluse ettevõttes Estonian Air Regional, Amadeus Estonia ja ka lennukikütuse firmas.

60 inimest koondatakse

Lennufirma nõukogu esimees Erkki Raasuke kinnitas rahulolu juhtkonna pingutusega,

Estonian Airi nõukogu juht Erkki Raasuke, finantsjuht Wade Stokes ja juhatuse esimees Jan Palmer on saanud valmis plaaniga, mis lennufirma loodetavasti päästab.

Foto: Martin Dremļjuga

teatades, et Palmeriga pikendatakse varasemat kuuekuulist lepingut järgmiseks kaheks aastaks. „Me näeme, et siin on vaja kõvasti tööd teha ja seetõttu ei oota mingisuguste imeloomade kübarast välja tõmbamist,” lisas

Raasuke. 2012. aastal lendas Estonian Airiga rekordiline arv reisijaid, samas oli transiitreisijate pealt teenitav piletitulu kaasnevatest kuludest madalam. Samuti kujunes eelmise suvehooaja alguses nelja uue lennuki kasutuselevõtt plaanitud kallimaks.

Palmeri juhitud saneerijate meeskond asus eelmise juhi Tero Taskila valitud üle jõu käivat laienemiskava muutma mullu novembris, esmalt suleti mitu tulutut sihtkohta. Detsembris asuti koondama töötajaid, lastes nelja kuuga lah- ti 137 inimest 337-st.

Tänavu aprillis esitatakse Euroopa Komisjonile riigiabi taotlus. ●

21.03.-10.04.2013

HEAD HINNAD

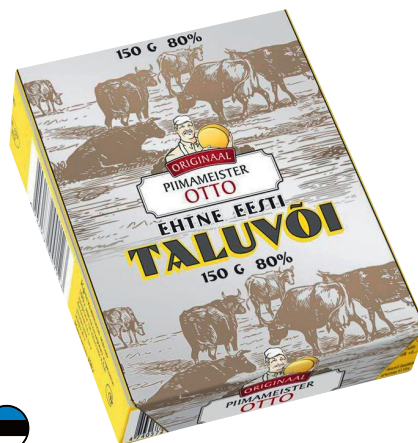
1 99
~~2 59~~ **23%**

Klassikalised kana pooltiivad,
Tallegg,
500 g, 3,98/kg

1 19
~~1 55~~ **23%**

Muffinipulber,
Vilma,
400 g, 2,98/kg

0 95
~~1 22~~ **22%**

Ehtne Taluvõi 80%,
Piimameister Otto,
150 g, 6,33/kg

0 89
~~1 25~~ **28%**

Kohupiimakreem Pasha,
Tere,
380 g, 2,34/kg

2 89
~~3 99~~ **27%**

Koera kuivtoit liha ja köögiviljadega
või kana ja veiseliha, Pupil,
3 kg, 0,96/kg

2 55
~~3 57~~ **28%**

Tualettpaber Soft Embo Design,
3-kihiline, Lotus,
8 rulli/pk, 0,32/rull

5 79
~~8 24~~ **29%**

Nõudepesumasinatabelid 7in1,
Somat,
30 tk/pk, 0,19/tk

1 149
~~1 460~~ **21%**

Mähkmed Super Dry Economy (3) 5-9 kg,
72 tk/pk või (4) 8-14 kg, 60 tk/pk, Huggies,
0,16/tk, 0,19/tk

Eesti demineerija läks kolmeks kuuks Aafrika kriisikoldesse Malisse

Suurte kogemustega Eesti demineerijad on välismaal kõrges hinnas ja isegi koolitavad teisi.

Tuuli Jõesaar
tuuli.joesaar@epL.ee

„Deminereerija elukutset peetakse maailma kõige üksildasemaks. Kui nii kaitseväes kui ka päästes minnakse olukorda lahendama enamasti mitmekesi, siis meie taktika kuldreegel on, et läheb üks mees ja läheb üksinda. Kui midagi valesi läheb, on kahjud võimalikult väiksed. Nii et oled sina ja on pomm. Väga konkreetne kahevõitlus,” ütleb päästeameti demineerimiskeskuse juhataja Arno Pugonen. „Mina oma teadmiste ja vahenditega võitlen selle vastu, mille taga on miljonid eurod ja teadlased, insenerid, tehnikud, kes mõtlevad vaid ühte: kuidas inimene veel paremini õhku lasta, kuidas teha veel rohkem kahju. See on veidi ebavõrdne võitlus, kui tohib öelda,” lisas ta.

Eesti mehed on selles võitluses Euroopa parimate seas. Nii head, et Rootsi tsiviilhädaolukordade agentuur (MSB) palus Malisse, Aafrika kriisikoldesse appi just meie mehe, kes selle nädala algul lendas kolmeks kuuks Malisse sealset demineerijaid koolitama. „Ta on tagasihoidlik. Palus oma nime mitte nimetada,” kaitseb Pugonen alluvat. Miks Rootsi kogunud päästeagentuur just Maarjamaa mehe Malisse kaasa kutsus? Kas tõesti omalt maalt pole võt-

Deminereerimiskeskuse juhataja Arno Pugonen näitab Vene tankitõrjegranaati, mis on ka Aafrikas väga levinud. Algselt on granaat küll mõeldud tanki soomuse purustamiseks, kuid tegelikult kasutatakse seda nii jalaväe vastu kui ka punkrite lõhkumiseks. Ülal mõningaid pomminäidiseid demineerimiskeskusest.

Fotod: Vallo Kruuser

Pugonen. Sellest sai ka alguse koostöö Rootsi demineerijatega MSB-st.

Praktikandid on küll abiks, aga demineerimiskeskusel endal on vaid 75 töötajat, mida on nii suure lõhkekehade arvu kohta vähe. Ühe lõhke-

keha kahjutuks tegemiseks kulub keskmiselt kolm-neli tundi. Raske- matel juhtudel pea terve tööpäev. „Kui väljakutse tuleb, et leitud on lõhkekeha, oleme Mandri-Eestis kohal 90 minutiga,” lubab Pugonen. „Aga kui korraga tuleb juba kaks väljakutset, siis üldjuhul sellise ajaga ei jõua,” lisab ta. „1995. aastal oli Eestis väidetavalt kõige rohkem lõhke- materjali plahvatusi Euroopas. Eelmisel aastal olid vaid neli, mis on läbi aegade parim seis,” ütleb Pugonen.

„Me oleme kümne aastat Afganistanis sõjas olnud – seal on üheksa meest hukunud ja 92 haavata saanud, enamik neist plahvatustes. Siin, kodus on 20 aastaga plahvatustes hukunud 65 inimest ja viga saanud üle 250,” ütleb Pugonen. Enamasti õnnestub kõige

halvem ära hoida. Nagu mõeldud aasta mais, kui Keskturu juurest avastati auto alla peidetud pomm. Rahvarohkes kohas, hukka oleks võinud saada palju inimesi. Ja pomm oli keeruline. „See oli üks viimaste aastate tõsisemaid situatsioone. Tavaliselt võtab lõhkekeha kahjutuks tegemine kolm-neli tundi. Seda me tegime kuus tundi. See oli nii korralikult tehtud ja nii hullus seisus, et võis kohe plahvata. Oli ime, et see ei plahvatanud. Me ei suutnudki seda lõpuni demonteerida, pidime osaliselt hävitama,” meenutab Pugonen. Avalikkus sai sellest teada vaid lühiajalisena: oli pomm, aga enam ei ole. Kui palju selle nimel vaeva nähti, demineerijad jutustama ei kippunud.

Ka kaitseministeeriumi rünnanud Karen Drambjan oleks pommirühma sekkumiseta võinud tappa palju inimesi. Nimelt leidis Drambjan üles pommirobot. Esimese roboti viskas Drambjan oma pommi- miga rivist välja, teisega leiti robotit üle kavaldata püüdnud laua peal seisev Drambjan üles. Edasine on ajalugu, mis lõppes Drambjan surmaga. ●

Männiku juhtum oli maailmas ainulaadne

Sel ajal kui kõigi meeli paelus nn Silvergate, tuli demineerijatel maadelda terves maailmas ainulaadse lõhkeainekogusega, mille üks must „hobiarheoloog” kogemata välja tuhnis.

„Kaitsevälased nägid õppustel, et mingi vennike kaev-vas Männikul ja käsignaati oli kõrval. Läksime kohale ja vaatasime, et asi pole õige, sama ainet, mida see mees oli tüki- kesse välja kaevanud, tuli maa seest juurde. Hakkasime kaevama ja see tüki ei saanud otsa, vaid seda tuli aina juurde. Tegime proovid ja nägime, et tegemist on lõhkeainete seguga, millest DNB ehk dinitrobenseen on ülimürgine lõhkeaine, mis sisse hingates takistab verel hapnikku omandamist ja inimese sureb lämbumise tõttu nii, et keegi teda aidata ei saa,” meenutab päästeameti demineerimiskeskuse juhataja Arno Pugonen.

„Samal ajal oli Londonis ülemaailmne toksikoloogide konverents. Saime teada seal olnud

Eesti spetsialisti mobiilinumbriga ja helistasime talle, et kuule, sul on seal ühes ruumis 300 selle ala spetsialisti, ole hea, küsi, mida teha sellise kogusega DNB-ga – me istume praegu 15 tonni otsas! Mõnekümne minuti pärast helistati tagasi: „Palju õnne, te olete oma murega ükski, maailmas puudub praktika!”

Mõtlesime siis, mida teha. Hakkasime lõhkeainet kastma, et ta ei tolmaks, ja lõikasime veejugadega, nii et sai umbes tonniseid tükke kõitega tõmmates autode peale tõsta.

Esimesed tüki viisime teisele poole teed, kus nad ka lõhati,” meenutas Pugonen. „Viimased suured kogused hävitati neli päeva hiljem kaitseväge keskpõlgoonil.”

Avalikkuse eest käis see tegevus täies saladuses – kus selle paanika ots, kui Nõmme elanikud oleksid saanud teada, et nende külje alt avastati viisteist tonni lõhkeainet, rääkis Pugonen.

Eesti filmi instituudi juhiks valiti Edith Sepp

Edith Sepp

Eesti filmi instituudi (EFI) nõukogu kinnitas eisel nõukogu koosolekul instituudi juhatuse liikmeks kultuuriministeeriumi filminõuniku Edith Sepa. Nõukogu hindas tugevaks ja teostatavaks Sepa esitatud visiooni koos filmivaldkonna arengu tegevusplaaniga ning Eesti filmi instituudis planeeritavaga, ütles EFI nõukogu esimees, kultuuriministeeriumi kantsler Paavo Nõgene.

Nõukogu tõi Nõgene teatel esile Sepa rahvusvahelist erialast haridust, väga mitmekülseid filmivaldkonna alaseid teadmisi ja kogemusi nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt ning laia otsekontaktide võrgustiku omamist. „Nõukogu pidas oluliseks Sepa seisukohta, et vastloodud filmiinstituut ei tohiks eemalduda valdkonnast või saada üksnes ühe valdkonna grupi häälekandjaks,” lisas ta.

Nõukogu liikmetest oli Sepa poolt kaheksa ja vastu üks.

Ühtlasi kohtus EFI nõukogu ka Sepa esitatud peaproductsendi kandidaadi Piret Tibbo-Hudginsiga, teatas Eesti filmi instituut.

EFI nõukogusse kuuluvad ja juhatuse liikme kandidaati valisid Paavo Nõgene (nõukogu esimees), Lauri Kärk, Valter Uusberg, Hagi Šein, Anvar Samost, Jaanus Reisner, Rein Oja, Jaanus Rohumaa, Mariika Tuusis. ● **Delfi**

1 LAUSEGA

RADAR

26. märtsil avatakse Muhu saarel õhuväe uus radaripost, kus hakkab paiknema keskmaa õhuseireradar Ground Master 403, mis on võimeline õhusõidukeid avastama kuni 470 kilomeetri kauguselt ja kuni 30 kilomeetri kõrguselt.

LAEVALIKLUS

Merevee tase püsib mereseirejaamade ennustuste kohaselt ülimadal vähemalt laupäevani, häirides Heltermaa ja Rukkirahu kanalites laevaliiklust.

NOORSÕDURID

Täna kell 11 annavad Vahipataljoni noorsõdurid Jüriöö pargis pidulikult sõdurivande.

Täna Delfis:
Mida teeb Toomas Hendrik Ilves Lapimaal?

Eestis on 20 aastaga plahvatustes hukunud 65 inimest ja viga saanud üle 250.

ta? Nagu Pugoneni jutust selgub, ei ole jah. Eesti on Euroopas demineerimise osas absoluutses tipus. „Meie meestel on teadmised Vene sõjamoonast ja just seda on Aafrikas palju,” põhjendab ta.

Lõhkekehi on palju

Eesti on lõhkekehi täis – neid jäi maha maailmasõdadest, jäi Nõukogude armeest. Peale selle on vargad kaevandustest ja mujalt, kus lõhkeainet tarvis, ohtlikku ainet kõrval tassunud ja see on kurjategijate käes jõudnud tänavatele ja korteritesse. „Me teeme aastaks kahjutuks keskmiselt 2500–3000 lõhkekeha,” ütleb

Premia Foodsi uus juht: poeketid suruvad omamärgitooteid peale

Katre Kõvaski sõnul on inimeste ostuharjumused muutunud ja otsitakse soodsamat kaupa.

Ann-Marii Nergi
ann-marii.nergi@epl.ee

Kahe kuu pärast Premia Foods AS-i juhatuse esimehe kohale astuv Kõvask räägib, kuidas on muutunud inimeste toidumisharjumused ja toidutööstus koos sellega.

●● Kui palju on toidutööstusel ruumi areneda? Kui kaugel või lähedal me tipule oleme? Tarbijaid ju juurde ei tule.

See on tõsi, et turg on väike. Seda imetlusväärsem on, et nii väikese hulga inimeste nimel nii palju pingutatakse. Ja kauaks seda jätkub? Loodan, et väga kauaks! Jaekettide surve sortimendi kokkutõmbamiseks, et oma *private label*'it arendada, on väga suur ja mida rohkem omamärgitooteid on poes, seda vähemaks jääb innovatsiooni. See on muret tekitav. Aga teistpidi lähivad omamärgi alla lihtsamad toidud, mis paneb tootjat just mõtlema toodetele, mis on ehk veidi kallimad, aga kõrgema kvaliteediga. Ka meie teeme *private label*'it, nii jäätise- kui ka kalasekaid. Jäätisekäibest moodustab see u 15%.

●● Inimesed elavad rohkem üksi ja tahavad väikepakendeid. Naiste töökoormus suureneb – nõutakse rohkem poolfabrikaate või valmis-tooteid.
Trendidega on nii, et mõned

neist on Eestis vähem, mõned rohkem kanda kinnitanud. Markantne näide on sojatooted. Millalgi viis aastat tagasi räägiti neist palju. Ka Eestis propageeriti seda, aga keegi ei ostanud tooteid – kõik trendid ei pruugi siin läbi lüüa. Elustiili puhul on tänuväärne, et räägitakse tervislikkusest. Kui teha vähem füüsilist tööd, tulebki toitumist muuta.

●● Kui palju te ise poes käies koostisosi jälgite?

Eks ma loomulikult jälgin teisi tootjaid ja mida nad siis ikkagi toidu sisse panevad. Eesti on üles näidanud suurt agarust EL-i normide ülevõtmisel – tootmine on puhas ja hügieeniline. Aga samas on jäänud toidumärgistused teiste normide täitmise varju. Tootjad hakkasid kohustuslikus korras märkima koostisosi, nii nagu seadus käskis, aga tarbijaid unustati sellest justkui

Mida rohkem on poes omamärgitooteid, seda vähemaks jääb innovatsiooni.

teavitada. Tekkis palju väärusaamu E-ainetest jne. Kohati on märgistamine tarbija jaoks juba liiga keerukas ja ma ei ole veendunud, et see enam midagi juurde annab. Ja ega toidu sisse ei tohigi panna midagi, mis oleks kahjulik, sest tööstuste kontroll on suur. Liha-tööstustes käivad vahel mitu korda päevas veterinaarid, pluss meie enda kontroll, piimatööstuses samamoodi.

●● Kuidas on Eestis lood hin-

na ja kvaliteedi suhtega? Osa tootjaid ju rõhubki ainult madalale hinnale ja siis jätab kvaliteet soovida.

Igale tootele on olemas ostja. Vähemate võimalustega inimestel peab samuti olema valik. Siin pole õige öelda, et madalama kvaliteediga, vaid teistsuguse koostisega. Näiteks jäätise puhul saab määravaks rasvaprotsent. On suur vahe, kas see on viis või 15, ja sealt tuleb ka hinnavahe. Kui inimene ei saa endale kallimat lubada, peab talle olema saada- val ka odavam toode.

Pärast majanduskriisi on ostuharjumused palju muutunud. Teisedki tootjad räägivad, et palju vadatakse kampaaniahindu – tahetakse kõrget kvaliteeti võimalikult madala hinnaga. Siingi on eestlaslik maksimalism esindatud ja see on arusaadav. Sissetulekud ei kasva nii kiiresti ja toit on oluline osa väljaminekutest.

●● Kas sellepärast vigurdataki tootjad pakenditega? 380-grammise jogurtitopsi ja 175-grammise võipakiga saab hoida sama hinda, mida küsiti enne 400 g jogurti ja 200 g või eest.

Hinna kujundamine on igapäevane matemaatika. Kolme-nelja aastaga on näiteks jäätise kasutatavate valgu-segude hinnad tõusnud pea 50%. Maailmaturuhindadele lisanduvad ka teatud anomaaliad – näiteks makstakse Eestist eksporditava koore eest Venemaal kõrgemat hinda, mis tähendab seda, et ka meie pea-

me maksma kõrgemat hinda, kui see keskmiselt Euroopas on. Ja eks tootja peab siis järsu hinnatõusu vältimiseks niivisi laseerima. ●

Katre Kõvaski süles olevad ploomidega koorejäätsed võitsid parima toiduaine konkursil parima magustoidu kategoorias hõbemärgi.

Foto: Vallo Kruuser

Osa parimaid toiduaineid on valitud

Sel nädalal valis toiduainetööstuse liit ja sinna juurde moodustatud žürii eri kategooriate Eesti parimaid toiduaineid. Ülejäänud kategooriate võitjad, nagu parim toit tervisele ning parim alkohoolne ja mittealkohoolne jook, valitakse 3. aprillil, kui hõbemärgide saajate vahel selgitatakse välja ka Eesti parima toiduaine kuldmärgi tiitli saav toode. Võitjad tehakse teatavaks 25. aprillil toimuvale Eesti toiduainetööstuse liidu aasta-konverentsil.

HÕBEMÄRKIDE VÕITJAD:

●● Eesti parim piimatood 2013
Valio Forte Speciale

●● Eesti parim pagaritood 2013
Leiburi Mitmevilja Röst

●● Eesti parim kondiitritood 2013 – Kalevi Désirée cappuccino
pralineekompvek karamellistatud mandliga

●● Eesti parim magustoit 2013
Premia Eriti Rammus koorejääts ploomiga

●● Eesti parim köögiviljatood 2013 – Põltsamaa Felixi magusad kõrvitsakuubikud

●● Eesti parim lihatoode 2013

Talleggi jogurti-fileešaslökk ja Rakvere lihakombinaadi lambasooles lastegrillvorst ploomidega

●● Eesti parim kalatood 2013
M. V. Wooli marineeritud angersäga

●● Eesti parim kaste 2013
Põltsamaa Felixi mädarõikakaste

●● Eesti parim valmis-tooit 2013
Põltsamaa Felixi praekapsas porgandiga

Riigikogu aseesimeeste valimine kujutas endast üllatavat draamat

Riigikogu aseesimeesteks valiti eile tagasi Laine Randjärv ja Jüri Ratas. Tegemist polnud aga rutiinse äravalimisega, vaid üllatava tulemusega minidraamaga, mis tõi koalitsiooni järjekordse tüli.

Sotsiaaldemokraadid panid eelmisel nädalal seljad kokku Keskerakonnast lahkunud viie saadikuga ning kuna neil oli seejärel 24 häält Keskerakonna 21 vastu, ostustasid sõtsid pan-na Eiki Nestori kandidideerima riigikogu aseesimehe kohale, mida seni pidas keskerakondlane Ratas. Keskerakond vajas ametikoha säilitamiseks vähemalt nelja häält koalitsioonisaadikutelt. Tegelikult sai Ratas kümme häält rohkem, kui Keskerakonnal endal oli, Nestor sai neli häält rohkem, kui SDE-l koos demokraatidega oli. Need hääled said tulla vaid koalitsioonisaadikutelt ja Reformierakond ja IRL läksid

kohe tülli selle pärast, kellelt need hääled tulid. Mõlemad erakonnad eitasid kummalegi opositsiooni kandidaadile häälte andmist, sest kokkulepe oli toetada Randjärve.

Alustas Tõnis Kõiv

Süüdistusi alustas reformierakondlane Tõnis Kõiv. „Ilmselt oli Keskerakonnal koalitsioonipartneriga kokkulepe, et kui üks toetab Ergmat, siis teine Ratast,” süüdistas Kõiv blogis IRL-i. IRL-i aseesimees Margus Tsahkna eitas taolist kokkulepet ja teatas, et IRL-i otsus oli hääletada Randjärve poolt. Ka valimistel alla jäänud Nestor ise seletas eelseid valimistulemusi pigem viimasel ajal toimunud Keskerakonna ja Reformierakonna lähenedamisega. „Millega see lõpeb, sõltub omavalitsuste valimiste tulemustest,” lausus Nestor. ●

Vahur Koorits

Tallinn

Põhja-Tallinna Valitsus

KORRALDAB

Eskiislahenduse ja projekteerimistingimuste taotluse avaliku arutelu Kopli tn 76a tootmismaal paiknevate hoonete rekonstrueerimiseks ja laiendamiseks äri- ja elamukompleksiks. Hoonete rekonstrueerimisega kaasneb sihtotstarbe muutmine senisest 100% tootmismaast ca 90% ulatuses elamu- ja 10% ulatuses ärimaaks.

Projekteerimistingimuste taotluse avalik arutelu toimub 28. märtsil 2013 kell 15.00 Põhja-Tallinna Valitsuses, Niine 2, ruumis 209. Informatsiooni saab telefonil 640 4743 ja 645 7003.

Põhja-Tallinna Valitsus

KORRALDAB

Vastavalt planeerimiseseadusele §18 lg 1 korraldab Põhja-Tallinna Valitsus avaliku väljapaneku Kopli tn 16 ja Vabriku tn 5 kinnistute detailplaneeringu tutvustamiseks. Guru Projekt OÜ töö nr DP-02-08, millega nähakse ette Põhja-Tallinnas 0,21 ha suurusel planeeringualal asuvate Kopli tn 16 ja Vabriku tn 5 kinnistute liitmine üheks 20% elamu- ja 80% ärimaa maakasutuse sihtotstarbega krundiks ning määratakse moodustatavale krundile ehitusõigus ühe 1- kuni 4-korruselise (sh katusekorrus), maa-aluse korrusega äripindadega elamu ehitamiseks. Kokku on kavandatud moodustada üks 20% elamu ja 80% ärimaa sihtotstarbega krunt ning üks transpordimaa sihtotstarbega krunt. Samuti on detailplaneeringuga lahendatud ala heakorras ja haljastus, juurdepääsud, parkimine ning tehnovõrkudega varustamine.

Nimetatud detailplaneering on algatatud Tallinna Linnavalitsuse 13. jaanuari 2010 korraldusega nr 25-k.

Detailplaneeringuga saab tutvuda ajavahemikul 26.03 - 09.04.2013 tööaja ulatuses esmaspäeviti kell 8.15-18.00, teisipäevast neljapäevani kell 8.15-17.00 ja reedeti kell 8.15-16.00 Põhja-Tallinna Valitsuses, Niine tn 2, infosaalis ja Vabaduse väljak 7, infosaalis.

Detailplaneeringuga saab tutvuda samuti Tallinna planeeringute registris <http://tpr.tallinn.ee/tpr/>

Informatsiooni saab telefonil 645 7003.

DILARKASVUHOONED

KEVADISED UUDISASJAD

KASVUHOONETE MÜÜGIKESKUS
Naaritsa 1, Karjaküla alevik, Keila vald, Harju maakond

Hulgiostu võimalus

Dilar Kasvuhood OÜ info@kasvuhoone.ee Tel. (+372) 58 802 482
www.kasvuhoone.ee

PRIIUSE PÕLISTUMISE PÄEV

27. märtsil ületab Eesti oma aastail 1918–1940 püstitatud iseseisvusaja rekordi. Eesti Päevaleht vahendab kaheksal järjestikusel päeval tundeid, mis valitsesid esimeses vabariigis. Katkendeid valib ja kommenteerib Heiki Suurkask. 5. lugu.

Suurim kataastroof New-Yorgi börsil

Pöörane spekulatsioon kõikuwate wäärtpaberitega häwitas 50.000 spekulanti ja tõi kahju 100 miljardit krooni. Kas langeb dollari kurss? „Must 24. okt” ei awalda Eestis mingisugust depressiooni.

New-Yorgist, 25.oktoobril. Siinsel börsil oli eile „must päev” ja paanika, millist ei ole nähtud enam maailmasõja puhkemise päewist. Wäärtpaberite kurss üksikutelt aktsiatelt langes kuni 50 dollarini. Palawikuline paanika kaswas iga minutiga, suurenedes weel eriti selle asjaolu tõttu, et örsi tehnilisel aparaadil käis üle jõu hiigla läbikäik. Aktsiate läbikäik ulatus 12.881.000, mis on rekordarw New-Yorgi börsi ajaloos.

Kui üldine segadus oli jõudnud haripunkti, korraldasid juhtiwad pankiirid nõupidamise, mille tulemusena awaldati rahustaw teadaanne, et mõjuwamad pangad on wõtnud tarwitusele otsustawad kaitseabinõud. See teadaanne mõjus börsi ringkondadele hästi ja börs lõppes enam-wähem rahulikumas meeleolus.

Londoni teade ütleb, et New-Yorgi kataastroof ei awalda wist mingisugust mõju Londoni börsimaailma peale. Waatamata spekulatiiwsetele kaotustele Ühisriikides wõiwat sellest kasu olla isegi New-Yorgi börsile. Üheks New-Yorgi katastroofi tulemuseks olewat aga kindlasti naelsterlingi kursi paranemine wõrreldes dollari. Wõiwat isegi järgneda Inglise panga diskontoprotsendi alanemine.

Maailma ajalehed ühendawad New-Yorgi pangakrahhi terweid weerge. Igal pool seletatakse, et

New-Yorgi börsil pole nähtud 1907. aastast saadik sellist musta päewa. Isegi sõja alguspäewade sündmused kahwatuwat 24. oktoobri sündmuste eest. Arwatakse, et häwitatud on wähemalt 50.000 vähemat spekulanti ja et kogukahju on vähemalt mitu miljardit. Arwud selle kohta kõiguwad igatahes wõimatult. Räägitakse wiiest miljardist kroonist. Aga teiselt poolt arwatakse kahju olewat sada miljardit krooni. Ränka kahju sai m.s. First National Bank'i esimees, kelle käes on 22.000 pangakaktsiat. Kuna aktsiad 24. okt. 500 dollarit tüki pealt alanesid, siis olewat ta kahju 45 milj. krooni.

Nagu kinnitatakse meie pangategelaste ringkondadest, ei awalda New-Yorgi börsi „must 24. oktoober” Eestis mingisuguseid depressioone. Hoopis wastupidi wõib meie wälislaenu paberite kurss kõwenedagi, kuna pöörane spekulatsioon, mida wiimasel ajal wõis märgata aktsiate ümber suurte diwendide saamise eesmärgil, nüüd on jõudnud reaktsioonini. Sellele ebaloomulikule nähtele ennustati juba mõne aja eest katastroofilist lõppu, ja nagu toodud telegrammid nüüd kõnelewad, on see pomm lõhkenud õige rängalt. Londoni lehed hoiatasid Briti ettewõtteid ja rahaasutusi juba warakult, ja see ei olnud asjata.

Kuna Eestis puudub liikuma wõi kõikuwa wäärtusega wäärtpaberite börs, siis ei ole loomulikult siin New-Yorgi krahhi mõju tundagi. (Päewaleht, 27.10.1929)

Kommentaar: suurest depressioonist kujunes ometi üleilmne majanduskaos, mis vallutas ka Eesti majanduse hiljemalt 1930. aasta lõpuks, kui pankrotilaine tõi kogu Euroopas kaasa suure tööpuuduse.

Samal ajal tabas veel rängem kaos läänest lahus tegutsenud NSV Liidu majanduskorda, kus 1928 alanud sundlik kolhooside loomine tõi 1930. aastate alguseks kaasa hiiglasliku näljahäda. Eestile avaldasid mõju mõlemad kriisid.

K o h w toimetatakse raudteejaama.

Mitte igalpool ei ole teed kõlvulised auto-sõiduks. Primitiivne härjavanker tihti osutub wõrratuks veoabinõuks farmerile, eriti mägestikumail, kus kaswavad wäartuslikumad kohvisordid.

Koffeinita, ehtsa oakohwi – Hag-kohwi – valmistamiseks tarvitatakse kõige peenemaid, valitud, kõrgemaa kohvisorte – sellest on Hag-kohwi wõrratu peen maik, millest waimusutub iga asjatundja. Seejuures Hag-kohwi sugugi ei sisalda kofeiini

HAG-KOHW.

Atentaat kindral J. Undile

Kindralile lasti kodukoha läheduses kuul selga. Haawatu wigastus elukardetaw. Kurjategijal õnnestus põgeneda. Neljapäewa õhtul pandi Tallinnas toime ennenägematu atentaat. Tundmatu kurjategija lasi selja tagant rahulikult oma teed sammuwale 3. diwiisi ülemale kindral J. Undile kuuli, millest tekkinud haaw on niwõrd raske, et kindrali ellujäämiseks on wähe lootust.

Ametlikult poolt teatatakse meie atentaadi kohta järgmist:

Kella 10 paiku õhtul, kui tänawatel walitses weel wõrdlemisi elaw liikumine, kuuldus Kreutzwaldi tänawalt hele rewolwripauk. Paugu peale kohalerutanud juhuslikud möödaminejad leidsid kõnniteelt ohwitseri wormis isiku, kes osutus kindral Undiks, raske kuulihawaga seljas.

Ta oli waewalt mõni samm

eemal maja nr 23 paraaduksest, kus ta elutses. Ühtlasi nägid möödaminejad jookstes pimedusse kaduwat isikut, kes kahtlematult osutuski mõrtsukaks. Wiimase jälgimine ei annud mingit tagajärge, sest tagaetaw kadus arwatawasti politseiaia suunas, kus walitses pilkane pimedus. (Maaleht 5.04.1930)

Kommentaar: veel 1922–1923 käisid enamlased Eestis ringi revolver taskus, kuigi tabamiskatsetel peetud tulewähetustes sai mõnigi neist ise surma. 1924. aasta järel oli aga enamlaste tegevus Eestis üsna wõimatuks muudetud. Kindral Johan Undi tapmisega Tallinnas maksti talle kätte 1924. aasta 1. detsembri riigipöördekatse nurjamise eest. Siis oli Unt parajasti Tallinna garnisoni komandör. Undi tapja jäi tabamata, kuigi on üsna kindel, et mõrva korraldas NSV Liidu välisluure.

Töötute seisukord endiselt lootusetu

Tallinnas 2350 töötut, töösse senini saadetud ainult 398. Walitus ei anna wälja töödeks määratud summe.

Töötute uusaasta algas sama kurwa ja lootusetuse tähe all, nagu wana-aasta lõppeski. Ei ole ette näha suuremaid hädaabitöid ka lähematel päewadel. Riigikogu määras küll weel enne pühi töötutele toetuseks ja hädaabitööde korraldamiseks 15,5 milj. senti, kuid walitus ei anna seda summat wälja.

Haridus- ja sotsiaalminister Hünerson seletas wana-aasta lõpul ajakirjan-

dusele, et sellest summast üldse töötutele toetust ei anta, waid see summa läheb hädaabitööde korraldamiseks, see on sellest, millal majandusminister selleks raha leiab. Nii pole selle summa wäljaandmist hädaabitöödekski niipea loota.

Tallinnas oli 2. jaanuaril registreeritud 2346 töötut, neist 1193 meest ja 1153 naist. Töödele oli 2. jaanuariks saadetud ainult 398 töötut, nendest

225 meest ja 173 naist. (Rahwa Sõna, 3.01.1931)

Kommentaar: kuigi 1931. aastal oli enamik Eesti rahvastikku veel talupidamisega seotud ja suutis end ise ära toita, tabas kriis eriti rängalt linnades elavaid inimesi. Muidu olid probleemid üsna sarnased 2009. aasta Eestiga. Valitsusel olid näpud põhjas, töötute mass aga nõudis tööd ja leiba. Majanduskriis kasvas 1932. aastal ulatuslikuks põhiseaduskriisiks ja viis vaikiva ajastu kehtestamiseni 1934.

Oportunistiline pesa Tomski nõukogude-parteiikooli eesti osakonnas

Koondada kõik jõud parteiikooli kindlustamisele pärast tema puhastamist oportunistidest

Läinud talwel oli Tomski nõukogude-parteiikooli eesti osakonna töös terve rida suuri puudusi ja lõhesid, mis tingitud endise oportunistlike juhtimise wigadest, klassiini moonutamisest.

Selle oportunistlike poliitika ja juhtimise tõttu pugesid kooli oportunistlised ollused, kulakute wõsud, sotsialistlike ehitustöö deserteerid jne.

Seltsimehed, kes algasid wõitlust endise oportunistlike poliitika wastu, tegid awalikuks terve oportunistide ja kulakute pesa, kes oli tunginud eesti osakonda.

Toome neist ainult mõned silmatorkawamad eksemplariid. Kollamets, kulaku poeg, kes tuli kooli kehniku nime all. Kollamets astus koolis tihsti oportunistlike kõnedega wäl-

ja. Ta seletas, et „1861. aasta reform andis talupoegadele rohkem, kui nõukogude walitus kollektiviseerimisega”. Seega tegi see kulakute agent otsekohest kihutustööd kollektiviseerimise wastu kulakutelt laenatud hüüdsõnadega. (Leningradis ilmunud eestlaste ajaleht Edasi, 27.08.1931)

Kommentaar: kuna idapiiri taga elas 1926. aastal veel 154 000 eestlast, siis nende saatust ei saa Eestist lahus vaadata. 1931. aastaks oli „kulakluse klassi likvideerimine” saavutanud juba hüsteerilisi mõõtmeid, mis 1937–1938 tipnesid veel suure terroriga. Seda, kui palju idaeestlasi stalinlikes massimõrvades hukka sai, on seniajani wõimatu öelda. Ainuüksi 1937. aastal mahalastud eestlasi loetakse kokku ligemale 7000. 1943. aastal töid Saksa wõimud osa Peipsi-taguseid eestlasi Eestisse, enamik on aga siia naasnud nähtavasti pärast sõda.

Töötud 1931. aastal New Yorgis supiköögi järjekorras.

MAKSUTÕUS SOOMES

Riigivõla kasvu ja eelarvepuudu-
jääki ohjeldada püüdev Soome
valitsus tõstab alkoholi-, maius-
tuste, tubaka- ja elektrimaksu
ning alandab ettevõtlusmakske.
Käibemaks jääb samaks. **ERR**

KURDIDE LIIDER KUTSUS RELVI MAHA PANEMA

Türgi kurdi mässuliste vangista-
tud liider Abdullah Öcalan kut-
sus oma poolehoidjaid Türgist
lahkuma ning alustama vahera-
hukõnelusi. „Laske relvadel vai-
kida ning poliitikutel kõnelda,”

ütles Öcalan ajaloolises üleskut-
ses ja lisas: „See pole lõpp, vaid
uue ajastu algus.” Türgi võimude
ja kurdi mässuliste konfliktis on
30 aasta jooksul hukkunud üle
40 000 inimese. **ERR**

OBAMA AUTOSSE TANGITI VALE KÜTUST?

USA presidenti Barack Obamat
israeli saabumisel ees oodanud
limusiin ei läinud käima. Esial-
gu teatati, et masina paaki vala-
ti bensiini asemel diislikütust,
kuid presidendi julgeoleku eest

vastutava salateenistuse esinda-
ja lükkas selle väite ümber. „Meil
oli ühe autoga mehaaniline
probleem,” ütles ta. „Me ei tea
põhjust. Sellepärast me toomegi
kohale mitu sõidukit.” **Delfi**

Teisipäeval okupeeris hüpoteegiohvrte ühendus ühe Barcelona pangakontori, et protestida inimeste kodust väljatõstmise vastu.

Foto: AP / Scanpix

Euroopa Kohus: võlglastelt saab liiga kergelt kodu võtta

Hispaania peab muutma
paindlikumaks kinnisvara-
laenu tasumisega hätta
jäänutelt kodu võtmise.

Kaivo Kopli
kaivo.kopli@epi.ee

Rohkem kui sada aastat on
Hispaanias kehtinud seadus,
mille järgi pääseb kodu ost-
miseks laenu võtnud inimene
võlast alles siis, kui see on taga-
si makstud. Võlast ei vabasta
surmg, sest siis nõuab pank
raha pärijatelt.

Põhimõtteliselt
sama kehtib ka Ees-
tis ja nagu siin, on
ka Hispaanias vii-
mastel kriisiaasta-
tel kasvanud hüppe-
liselt nii kodulaenu
tagasimaksmisega hätta jäänu-
te hulk kui ka kodust väljatõst-
mised. Ja kui endise kodu väärtus
on oluliselt väiksem buumi-
aegsest ega kata võlasummat,
tuleb laen ikka tagasi maksta,
justkui eimillegi eest. Erinevalt
Eestist on selline kord ärgita-
nud Hispaanias tuhandeid inimesi
meelt avaldama, astuma
väljatõstjaile ka otseselt vastu
ja koonduma arvukatesse sur-
vegruppidesse.

Ei mingit halastust

Præguseks on saavutatud kaks
võitu, viimane neist Euroopa
Liidu kõrgeimast kohtust, mis
otsustas, et Hispaania hüpotee-
giseadused on laenuvõtjatele
liiga karmid. Euroopa Koh-

tu hinnangul peab Hispaania
kohtutel olema õigus peatada
väljatõstmine, kui koduoma-
nik on vaidlustanud laenule-
pingu ülemäära ahistavad tin-
gimused. Näiteks selle, et kui ei
suudeta maksegraafikut täita,
rakenduvad praktiliselt auto-
maatselt ülikõrged intressimää-
rad, ulatudes isegi 25%-ni.

Eurokohtu otsus viitaski
aga vaid sellele, et laenuvõt-
jal peab olema võimalus kodu
vaidla vastavalt EL-i tarbi-
jakaitseadustele ning vaidlu-
se ajal ei saa teda kodust välja

ni ilmuma lugusid, kuis kodu
kaotanud ja võlaorjusse langed-
nud endalt elu võtsid. Siis kül-
mutas valitsus kaheks aastaks
väljatõstmised, kuid ainult tea-
tud juhtudel: kui asjaga on seotud
väikesed lapsed, invaliidid ja
pikaajalised töötud.

Nüüd on valitsus teatanud,
et lülitab Euroopa Kohtu otsu-
ses osutatu uude seadusesse,
mis on parajasti parlamendis
arutusel. Opositsioon nõuab
muidugi enamast – et seaduse-
ga peatataks üldse kodust lah-
kuma sundimine. ●

**Praegu võib laenuvõtja oma
kodust ilma jääda ka siis,
kui ta saab kohtus õiguse.**

tõsta. Praegu on täiesti võima-
lik, et laenuvõtja saab lõpuks
kohtus õiguse, kuid on selleks
ajaks juba oma kodust ilma.

Ka teised eksperdid on leid-
nud, et laenu katteks kinnis-
vara äravõtmise seadusesätted
ja protseduurid on Hispaanias
väga karmid – neid on nimeta-
tud brutaalselt selgeteks, või-
maldamata kohtutel juhtum
juhtumi haaval tõlgendamist.

Siiski näevad survegrupid
eurokohtu otsuses võimalust
peatada vähemalt mõneks
ajaks tuhandetelt inimestelt
kodude äravõtmine. Esimese
võidu, samuti ajutise ja osa-
lise, saavutasid survegrupid
novembris pärast seda, kui
meedias hakkas aina sagedami-

„Võtmed letile” ei leia toetust

Hispaania peaminister Maria-
no Rajoy on kinnitanud, et ei
saa nõustuda seadusepüga-
laga, mis võimaldaks võlast
vabaneda, kui kodu on panga-
le tagasi antud, sest see teeks
kinnisvaratagatisega laenu
oluliselt kallimaks.

Mõistagi on ka laenuand-
jad vastu laenureeglite oluli-
sele lõdvendamisele, viidates
samuti laenude kallinemisele.
Aga ka sellele, milline signaal
antakse seni korralikult – kui-
gi võib-olla vaevast ots otsaga
kokku tulles – kodulaenu tasu-
jatele. Mis saab siis, kui laenu-
võtjad massiliselt n-õ võtmed
pangaletile viskavad ja võla-
koormata minema jalutavad,
jättes pangale laenukahjumi
ja kinnisvara?

Euroopa annab Küprosele raha kuni esmaspäevani

Küpros loobus uues
päästeplaanis hoiuse-
maksust ja loodab abi
saada Venemaalt.

Lauri Laugen
v-uudised@epi.ee

Euroopa Keskpanka nõuko-
gu otsustas eile, et Küprose
keskpangale antakse era-
korralist likviidsusabi veel
kuni esmaspäeva, 25. märtsi-
ni. Pärast seda võib erakorraline
likviidsusabi kaalumisele
tulla ainult siis, kui on haka-
nud kehtima Euroopa Liidu
ja rahvusvahelise valuutafon-
di (IMF) programm asjasse-
puutuvate pankade makse-
võimelisuse tagamiseks, teat-
tas Euroopa Keskpank.

Küprose poliitilised juhid
tulid eile välja uue abipake-
ti plaaniga, milles on ebapo-
pulaarsest hoiusemaksust loo-
butud. Küpros peab leidma
seitse miljardit eurot, et saa-
da Euroopa Liidu ja rahvus-
vahelise valuutafondi (IMF)

kümne miljardi euro suuru-
ne laen, kuid seni ei ole veel
avaldatud üksikasju selle ko-
ta, millised on Küprose uued
ettepanekud selle raha leidmi-
seks, vahendas BBC.

„Me ei rääkinud [hoiuse-
telt] lõivu võtmisest ja me ei
tule enam selle juurde tagasi,”
ütles Küprose parlamendi esi-
mees Yiannakis Omirou. Pole

**Parteide juhid leppisid ühe-
häälselt kokku riigi varadest
solidaarsusfondi loomises.**

teada, millal on uus plaan val-
mis parlamendihääletusele
panemiseks.

Kõnelused Venemaaga

Valitseva erakonna Dimokra-
tikos Synagermos aseesimees
Averof Neophytou teatas oma-
korda, et parteide juhid lep-
pisid ühehäälselt kokku riigi
varadest solidaarsusfon-
di loomises, mida kasutada

hädä korral võlakirjade emi-
teerimiseks.

Samal ajal arutas Küprose
delegatsioon Venemaaga
finantsabi saamist, paku-
des vastu osalust pankades ja
gaasileiukohtade arendami-
se projektides, teatas Küprose
rahandusminister Michalis
Sarris eile ajakirjanikele enne
järjekordset kõnelustevooru
Moskvas.

„Loomulikult
palume me abi,
aga nii, et see oleks
majanduslikult
mõttekas ka Vene-
maale,” vahendas
RIA Novosti Sarri-
teada, millal on uus plaan val-
mis parlamendihääletusele
panemiseks.

se sõnu. „Pankade, maagaasi
ja muude varadega seotud
võimaluste arutamisel tekib
suur hulk eeldusi, millele
me võiksime rajada koostöö
Venemaaga.”

Küprose rahandusminister
lisas, et mõlemad ametnikest
ja pankuritest koosnevad läbi-
rääkimisdelegatsioonid tööta-
vad intensiivselt kokkuleppe
tingimuste kallal. ●

Kutsume Sind ravispaasse!

Eripakett!

„Proua Laine soovitab“:

- Majutus 2-kohalises standardklassi toas 3 ööd
- Saabumisel kohvikus tervituseks kook ja kohv
- 3 hommiku-, 2 lõuna ja 3 õhtusööki rootsi lauas
- Arsti vastuvõtt ja personaalse raviplaani koostamine
- **5 raviprotseduuri** kahest valikust kokku
- Hommikune värskendav ujumine koos leilisaunaga kell 6–8
- Hommikuvõimlemine E–L kell 7.30
- Vaba pääs vee- ja saunakeskusesse kell 13–22

Paketi hind Eesti Haigekassa liikmele al. 145 € /in (saabumispäevad P–N)

Eripaketis sisaldub 5 raviprotseduuri:

1 protseduur valikust I
Haapsalu ravimudaprotseduur, veealune manuaalne või automaatne massaaž, ürdipärlivann.

4 erinevat protseduuri valikust II
25 min klassikaline massaaž, elektri-, soola-, venituse-, muusika-, valgus- või parafiinravi, käte parafiinihooldus, inhalatsioon, jalgade keerisvann, Hydro Jet vesivõimlemine, Charcot dušš, ravivõimlemine või vesivõimlemine rühmas.

7-päevane ravipakett (P–P):

- Majutus 2-kohalises standardklassi toas 7 ööd
- 7 hommiku-, 6 lõuna- ja 7 õhtusööki rootsi lauas
- Arsti vastuvõtt ja personaalse raviplaani koostamine
- **12–18 raviprotseduuri** (ravipäevad E–L)
- Hommikune värskendav ujumine koos leilisaunaga kell 6–8
- Hommikuvõimlemine E–L kl 7.30
- Vaba pääs vee- ja saunakeskusesse kell 13–22

Paketi hind Eesti Haigekassa liikmele al. 255 € /in (norm. hind 270–310 €)

Pakette on võimalik broneerida perioodile 24.03-07.04.13 ja 02.-30.06.13

Soodushindadega kohtade arv on piiratud!

Täpne paketi hind sõltub valitud puhkuseperioodist ja majutustoa tüübist.

Info ja broneerimine: Spaahotell Laine Sadama 9/11, 90502 Haapsalu Tel: 472 4400 (24h) info@laine.ee www.laine.ee

**Ajakirjanik Prit Simson
käis Süüria mässuliste
vanglas, mis on tihedalt
täis topitud endiseid
korraldajaid.**

„Jah, ma olin Bashari poolel. Aga nüüd ma mõistan, kui valesti ma mõtlesin, ja saan aru, et Assadi režiimist on vaja kiiresti vabaneda,” ütleb ligikaudu 45-aastane kõhetu politseinik emotsionaalselt, kätega dramaatilisi žeste tehes ja telekaamerasse vaadates. Ta on pesemata, kurnatud, pilgus lüüasaamine. Intervjuu lõpeb ja rauduks kolksatab kinni. „Rahu olgu teiega.”

Viibin Põhja-Süürias Raqqah' linnas, mille ülestõusnud mõne nädala eest üle võtsid, islamivõitlejate valvitud

Kongid on nii tihedalt täis, et igale inimesele on ainult ruutmeeter.

vanglas. Selle värvavat valvavad oma näo rätti mähkinud noored islamisõdalased, õlal kokkukäiva kabaga AK-47 automaadid. Seinale on pandud musta värvi Süüria kujutis, millel on koraani read: „Ei ole teist jumalat peale Allahi ja Muhamed on tema prohvet.”

Ilma süüdistuseta vangis

Kuus korda neli meetrit ruumi, kemmergukabiin nurgas, seitse kuni kümme meest üheskoos, igapäevse paar ruutmeetrit põrandapinda. Senised ilmasambad on ümber paigutatud, võim vahetunud, vangipaniijatest on saanud vangid, endistest vangidest vangivalvurid. Vanglat ei halda nüüd enam president Bashar al-Assad režiim, vaid islamirühmitus Jabhat al-Nusra [Süüria Rahva Toetusrinne]. Vangideks on senise režiimi politseinikud. Neid on siin kongides ligikaudu 50.

„Kas teile on esitatud süüdistus?” „Ei.” „Kas teid on üle kuulatud, küsitletud?” „Ei.” „Kas teie perekond teab, kus te olete?” „Ei.” Taustal kõlab ka üksiku kaasvangi „jah”. Teda käis eile naine vaatamas. „Kaua te olete siin olnud?” „Viisteist päeva.” „Kaua teid lubati siin veel hoida?” „Ma ei tea.” Nende peamine süü on see, et nad olid Süüria vana režiimi politseinikud. Nüüd see režiim enam Raqqah's ei kehti.

Õhk kambrites on lämpunud ja palav, kuigi väljas pole veel kuigi soe. Jääb üle ainult kujutleda, mis juhtub, kui algab kuum Süüria suvi. „Kas te süüa saate?” „Jah,

Vangid palvetavad Raqqah' vangikongis, mis on teiste kõrval veel hõredalt asustatud. Keskmiselt hoitakse umbes sama suures kongis seitset kuni kümnet inimest.

Fotod: Prit Simson

kolm korda päevas,” ütleb küsitletud vang, kuid sel hetkel ülejäänud vangide ilme muutub ja pead hakkavad vasakule ja paremale käima. „Kas teid pekstakse?” Vastus on kiire „ei”. Vanglaülem vaatamata samal ajal intervjuud luugist. Mingeid füüsilise „töötlemise” jälgi ma tõesti ei näe. Ulatan taskust kaks oma väikest šokolaadi ja kahetsen, et suuremat varuks pole. Uks sulgub ja vaatan korra luugist: šokolaadid lähevad jagamiseks, imepiskesteks tükkideks.

Vanglas tuli meelemuutus

Läheme järgmisse kongi. Ka siin ei ole keegi süüdistusest midagi kuulnud ja kamba peale ühel teavad ka lähedased, kus ta on. Ühel patsiendil on jalalaba sidemes ja sealt on immitsenud min-

git vedelikku. Teisel paistab käsi mädanevat. Vanglapersonal hõõrub sinna mingit ravi- mit peale.

„Eks nad kõik üritavad siin rääkida, et jah, me toetasime Assadi ja nüüd enam mitte, parandada oma seisundit,” sõnab ajakirjanik Jomaa, kes töötab al-Arabyia telekanali jaoks. Tema celis on, et ta saab kõigiga oma emakeeles kõnelda. „Samas, see on sõda. Bashari puhul ei tuleks üldse jutuks, et keegi ajakirjanikud vanglasse veaks.”

Mis neist saab, küsin. „Praegu neid hoitakse siin, aga varsti lähevad nad islamikohtu alla,” selgitab Jabhat al-Nusra meediaspets Mustafa Hassan. Piilun lõpetuseks veel luugist üht kongi. On palveaeg ja kõik kummarduvad Meka poole. Ühel päeval tuleb ehk ka vabadus, „inshallah” – kui jumal tahab. ●

Naise tapsid sugulased

20-ndates aastates Hamsa, kes on õppinud Aleppo ülikoolis, ei löö Süüria ülestõusust kaasa, automaat käes, tema tööks on kogu psühholoogilise kaitse pool. Ühesõnaga, Süüria avalikkuse mõjutamine Vaba Süüria Armeele soodsas suunas.

Tema isiklikud ohvrid pole Süüria sõja altarile vähem reaalsed. Hamsa kuulub sunniitide hulka, kuid tema abikaasa oli alaviit – Süüria presidendi Bashar al-Assadi usukaaslane. Abikaasa töötas riigi ühes valitsusasutuses, kuid erinevalt paljudest teistest alaviitidest oli Hamsa abikaasa Bashar al-Assadi režiimi vastane.

Aasta eest hakkasid nad tegema koostööd Vaba Süüria Armeega – erinevaid ülestõusnute üksusi liitva katusorganisatsiooniga. „Me vahendasime Vaba Süüria Armeele sala-

ja päris olulist valitsusasutuste infot,” toonitab Hamsa. Kuni vahelejäämiseni, mil kodusõda nende koju jõudis. Hamsa naise tappis neli kuud tagasi tema enda onupoeg. „Kui see on Jumala tahtmine,” sõnab ta mõtlikult.

Milliseks Süüria tulevikus saab, küsin. „Süüria on katki,” paistab ta kaaluvat riigi tõelise lagunemise võimalust. Sel list, kus keegi ei saa kohe selget ülemvõimu, vaid erinevad sektid ja rühmitused elavad oma elu.

Kas nüüd tuleb islami- riik, küsin. „Saudi Araabia sarnast...” tõmbub ta kulm kipra. „Mina arvan, et seda tahavad ainult mõned. Meil on teistsugune riik, eri rühmad, mitte nagu saudidel,” arutleb Hamsa. „Mina tahaks, et meil oleks nagu Pariisis!”

Võim on vahetunud – vangipaniijad on vangid, endised vangid aga vangivalvurid.

riias: vangis

Muhammad vanglas, kus hoitakse Assadi võimu politseinikke.

Pögenikud otsivad Tel Abyadis riideabi.

Lastejoonistuste näitusel Tel Abyadis on lambad õiget värvi – Vaba Süüria Armeel lipuvärvides.

Pögenikepere lapsed Tel Abyadi raamatukogu ruumides

Islamivõitleja Halil võitleb alkoholivaba Süüria eest.

Alkoholimüük peaks tuleviku-Süürias olema keelatud

Intervjuu

Priit Simson
arvamustoimetaja

Meile pole vaja tavalisi raamatuid, sest koraan määrab kõik suhted, arvab 37-aastane Süüria islamivõitleja Halil.

●● Te võitlete Süürias Bashar al-Assadi valitsuse vastu ja islamiriigi eest. Mida see islamiriik tähendab?

Ma võitlen, sest mul ei lasta olla muslim ega järgida oma usku. President Bashar al-Assadi režiim tõi meie linna palju teise usulahu inimesi, alaviite ja võttis [salapolitsei- ga – P. S.] mošee pideva jälgimise alla.

●● Ikkagi, mida see islamiriik igapäevaelule tähendab?

Ei maksa arvata, et islam oleks väga range, see on vae- arusaam. Kui vaa- data Saudi Araabiat, siis see on see suund, mille poole me siin, Süürias vaatame.

●● Kas Saudi Araabia on teie eeskuju?

Jah. See mudel tuleks siia, Süüriasse tuua.

●● Miks just see eeskuju?

Koraan oleks sel juhul raamat, mis ühendab kõiki Süüria inimesi. Meil pole vaja tavalisi ühiskondlikke raamatuid, vaja on, et inimesed käiksid koraani järgi. Kõik, mis sisal- dub koraanis, muutub inimes- te jaoks reegliks ja see juhib nii inimeste omavahelisi kui ka inimeste ja valitsuse suhteid.

●● Kas koraanis on siis vastu- sed kõikidele ühiskondlikele küsimustele?

Jah.

●● Praegu on Süürias naisi, kes ei käi islami kommete järgi kin- nikaetuna, ja on neid, kelle pea on kombekohaselt kaetud. Mi- da sellest arvate?

Musliminaistele ei tohiks luba- da katmata ringikäimist, sest nad on ju muslimid. See on koraani järgi nii, neil on oma reeglid ette nähtud, nad ei ole siin vabad nagu kristlikud või druuside naised.

●● Süürias on alkohol praegu mingil määral kättesaadav ja müügil. Kas islamiriigis tuleks seda muuta?

See pole islamiriigis lubatud, sest koraan on selle vastu.

●● Kas kristlastele samuti mit- te? Süürias on neid ju kümme- kond protsenti elanikkonnast. Nende jaoks on see kättesaa- dav teatud piirkondades. Mit- te üldiselt.

●● Miks on muslimitel vaja al- koholist hoiduda?

Muslimid peavad järgima, mida jumal koraanis ette näeb ja prohvet Muhamed õpetas.

Saudi Araabia mudel tuleb tuua Süüriasse. Musliminai- sed riietugu koraani järgi.

Muslim peab päevas viis kor- da palvetama. Ta ei saa jumala poole pöörduda purjus peaga.

●● Olete islamistliku ühenduse Jabhat al-Nusra (Süüria Rahva Toetusrinne) võitleja. Mida te varem tegite?

Ma olin Tel Abyadis õpetaja, algklasside õpetaja. Praegu seal kooli pole, sest koolimaj- ja on pandud põgenikud. Aga praegu olen ma mudžahiid – jumala sõdur. [Vaatab oma optilise sihikuga M-16 auto- maadi poole – P. S.]. Selle ma ostsin mustalt turult. Ameerika relv, aga valmistatud Tür- gis. Maksis 1500 dollarit.

●● Kuidas te praegu ülestõusu ajal süüa ja raha saate?

Meile annab raha meie ühen- duse juht ja süüa vahel osta- me ise ja vahel toovad meile süüa meid toetavad inimesed [al-Nusra rinnet toetavad eri riikidest pärit religioosse taus- taga eraannetajad – P. S.]. ●

LÄTIST

Läti majandus on paremas seisus kui Küprose oma ja see ei jää märkamata ka venelastel, kes otsivad oma kapitalile turvalist paika.

JOAKIM HELENIUS (BLOOMBERG)

VÕLGADEST

Eesti võlakoorem suureneb 2012. aasta 10,5%-lt 2014. aastaks 11,3%-ni. Põhjus on EFSF-i ja ESM-i tehtud sissemaksed ja kapitalisüst Eesti Energiale. EUROPEAN ECONOMIC FORECAST (EUROOPA KOMISJON)

KÜPROSEST

Kui Küpros lahkub euroalast, elab rahaliit selle ilmselt üle. Tõeline oht on aga pretsedendis: kui Küpros võib lahkuda, siis võib minna ka Kreeka. (DAGENS NYHETER)

LAHENDUSTEST

Puudu ei ole mitte suur raha, vaid suur soov rakendada helgemad pead nutikate kestlike lahenduste otsimiseks. Suuremat osa Eestist ei tasuks veel maha kanda ega eelmiste ajastute hääbuvaks jäänukiks kuulutada. MELE PESTI (EESTI EKSPRESS)

AJALOOST

Ajalugu kulgeb spiiraali pidi, ühiskonna mured ja rõõmud korduvad uuel tasemel. SULEV VEDLER (EESTI EKSPRESS)

IGAÜKS ei saagi oodata keeleksamilt tipptulemust

Eesti keele eksam on maailmatasemel

Katrin Juurvee

vabakutseline ekspert, Euroopa keeletestijate assotsiatsiooni

Mind ajendasid kirjutama 12. ja 21. märtsil Eesti Päevalehes ilmunud Rein Siku sõnavõtted eesti keele tasemeeksaami teemal. Ajakirjanik käis eksperimendi korras eesti keele C1-taseme eksamil, teda pahandas, et ta ei saanud maksimumtulemust.

Euroopa Liidu liikmesriigid on keelekorralduses iseseisvad. Eestis tegeleb keelepoliitikaga haridusministeerium, nõuded on paika pandud keeleseaduses ja need lähtuvad Euroopa Nõukogu keeleoskustasemetest. Need tasemed pole aga mitte nõuded, vaid võõrkeeleoskuse kirjeldused. Tasemete kirjeldustes on püütud selgitada, millega mingil tasemel keelt oskav inimene hakkama saab.

Euroopa eksamikeskustel ei ole kohustust oma keeleksameid Euroopa Nõukogu tasemetega üksühesesse vastavusse viia, Eestis on riiklikul tasandil otsustatud seda teha. Kui eesti keele eksami korraldamisel lähtutakse C-tasemest, siis see tõesti peab raskusastmelt C1-tasemele vastama. Ent kui nimetame eksamit kuidagi teisiti – kõrgtaseme eksamiks näiteks –, võib raskusaste ka teistsugune olla. Näiteks kõige raskem soome keele eksam – *ylin taso* – jääb raskusastmelt Euroopa Nõukogu skaala B2–C1-taseme piirimaile. Hollandi keele kõrgeima taseme eksam lähtub aga B2-tasemest. See-aga: Euroopa riikide kõrgema taseme keeleksamid pole kõik sama raskusastmega.

Eesti süsteem on luksus

Eksami ettevalmistus on töö, millega positiivset tagasisidet eriti ei kaasne: kellelegi ei meeldi eksameid sooritada, need nõuavad pingutust ja tunduvad ikka rasked. Ometi on Eesti eksaminandid

oma ülejäänud Euroopa saatusekaaslastest paljuskii paremas olukorras. Eesti on üks vähesid kohti, kus keeleksam on tasuta. Enamgi veel – tasuta on ka korduseksam ning eksamil võib käia piiramatult arv kordi (ja siisuguseid eksaminande, kes ongi üle 20 korra eksamil käinud ning kelle tulemus pole aastate jooksul tõusnud, on üsna palju). Lisaks on inimestel enne eksamit võimalik saada tasuta konsultatsiooni. Meie põhjanaabrite juures näiteks peab kõrge- ma taseme eksamile minekuks välja käima 145 eurot ja eksam toimub kaks korda aastas.

Jah, eksam on raske

Keeleeksami eesmärk on välja selgitada, kas eksaminandi keeleoskus on vastaval tasemel. Testimisel on kaks tähtsat põhimõtet: et eksam mõeldaks realselt keeleoskustaset ning kõik testitavad oleks võrdses olukorras. Keeleksam pole pelgalt vihikutäis kellegi lennuka fantaasia läbi sündinud ülesandeid, see on teoreetilistel alustel põhinev keerukas süsteem. Ehkki meie eesti keele eksamid on välja töötatud paljude muude keeltega võrreldes hiljem ja palju kordi väiksemate ressurs-

on muutunud ka keelenõuded: nende ametikohtade loetelu, kellelt C1-taseme keeleoskust nõutakse, on pikenenud.

Kui Eesti eksamitulemusi muude riikidega võrrelda, tuleb arvestada paljutki muud peale sooritusprotsendi. Seda, mis tasemest eksam üldse lähtub, kes ja mis eesmärgil eksamit sooritavad (levinuim on nõudmine, et ülikooli astuv noor peab C1-tasemel oskama keelt, milles õppetöö toimub), ent muidki asjaolusid – väga suurt rolli mängib see, kas eksam on tasuline. Kui tuleb ikkagi eksamile mineku eest paarsada eurot välja käia, siis on selge, et niisama müsi- ga lööma ei minda. Ammugi ei minda eksamit „küllastama“ kümneid kordi järjest.

Inimesel, kes saab eesti keele tasemeeksamil väga kõrge, juba ligi 90% tulemuse, on tõenäoliselt C2-taseme keeleoskus või on eesti keel talle emakeel. Sajapunktiline tulemus on harv nähtus, selleni on jõudnud mõned noored, äsja ülikooli lõpetanud võõrkeelekõnelejad, kes on arvatavasti väga süsteemselt keelt õppinud. ●

Erinevad keeletasemed

Euroopa Nõukogu jagab keeleoskuse taseme kuueks kategooriaks:

- **A1:** mõistetakse üksikuid tuttavaid sõnu, osatakse kasutada lihtsaid lauseid enda elukoha kirjeldamiseks ja kirjutada postkaart lühikese tervitustekstiga
- **A2:** osatakse kaupluses suhelda, kirjutada lihtsaid kirju
- **B1:** osatakse rääkida iga-päevastel töö- ja kooliteemadel, saadakse aru tele- ja raadioudidest
- **B2:** saadakse aru loengutest, enamikust teleuudistest, osatakse kirjutada esseesid ja raporteid
- **C1:** ilma pingutuseta saadakse aru teleprogrammidest, ilukirjandust lugedes tajutakse stiilierinevusi
- **C2:** osatakse ilma pingutuse- ta osaleda igasuguses vestluses, kirjutada keerukaid artikleid, saadakse aru ka kiirelt rääkiva emakeelekõneleja jutust

Euroopa riikide kõrgema taseme keeleksamid pole kõik sama raskusastmega.

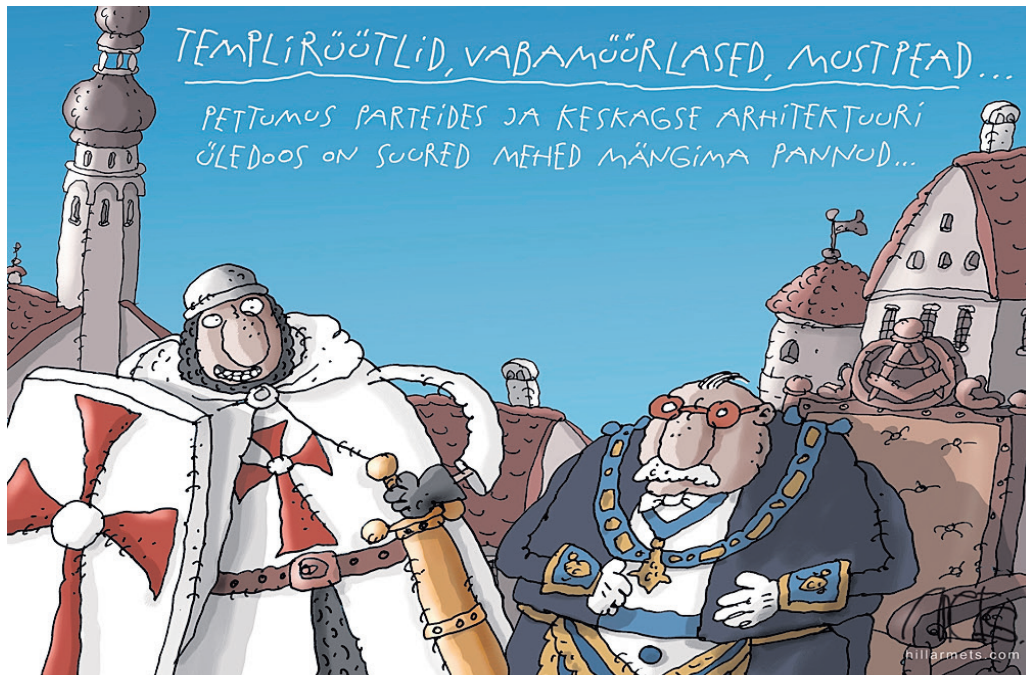
Eesti keele eksam on C1-tasemel, Soome raskeim eksam on B2–C1 vahel, Hollandis B2.

sidega, on nende kvaliteet parimate eksamikeskustega võrreldavaks tunnistatud.

Jah, eesti keele C1-taseme eksam on tõepoolest raske, sest inimene, kes läbib selle 60% tulemusega, saab tunnistuse, et ta valdab keelt nii suuliselt kui ka kirjalikult, tehes vaid üksikuid vigu.

Sooritusprotsent sõltub kahest asjast: eksami raskusest ja eksaminandide keeleoskusest. Kui eksamile läheb palju inimesi, kelle keeleoskustase on madalam kui C1, siis ei saagi sooritusprotsent kõrge olla. Kõrgtaseme eksamist arendati C1-tasemeeksam, ent Eestis

HILLAR METSA METSIK MAAILM

HOMOSEKSAALSUSEST on saanud kirikute peateema

Geivaenulikkus peresid ei kaitse

Jaanus Noormägi

Geikristlaste Kogu liige

Nädala eest kukkus minugi postkasti nelja kriipsujuku näl peret kujutav petitsioon, hoiatades samasooliste paaride koostelu tunnustamise väidetavate tagajärgede eest: mehelikkus ja naiselikkus kaovad, homokriitilised õpetajad ja arstid kaotavad töö.

„Olukord on väga tõsine!“ hoiatas kristliku taustaga organisatsiooni SA Perekonna ja Traditsiooni Kaitseks kiri. Võin nõustuda – geiabieli pooldajate pandud süüdistused on rängad ja geiperesid kujutatakse „ohtliku elemendina“.

Mul on raske mõista, milles seisneb geikooselude tunnustamise näol oht Eesti peredele. Kas heteropaaride lahtustus arv suureneb? Kas pered loobuvad laste saamisest?

Homoseksuaalsus on saanud Eesti kristlike ringkondade põhimureks. Pooleteise aasta eest kirjutasiid kümned vaimulikud alla traditsioonilise kristluse manifestile, mis oli vastu-

reaktsioon humanistliku kristluse manifestile ja üleskutsele, et kirikus võiksid olla võrdsed kõik sõltumata soost, haridusest, sotsiaalsest positsioonist, puudest, tervisest, seksuaalsest orientatsioonist või rahvusest.

Sellele eelnes EELK vaimuliku ja usuteaduse instituudi õppejõu ametist tagandamine, põhjuseks Geikristlaste Kogu asutajate ringi kuulumine. Täna on kustutatud vaimulike nimekirjast juba neli progressiivset mõtlejat kirikuõpetajat. Lumepall hakkas verema aastal 2008, mil Eesti kirikute nõukogu avaldas hukkamõistu homoseksuaalsusele. Ja kui EELK-ga osaduses olev Rootsi kirik kiitis heaks samasooliste laulatused, pälvis see Balti piiskoppide hukkamõistu.

Pikk nõiajaht

Nõiajaht geidele on kirikus kestnud vähemalt viis aastat. Samas pole loodud kirikus komisjoni, mis kutsuks kokku eri osapooled ning analüüsiks vähemuste hingehoidlikke vajadusi ja teoloogilisi väiteid homoseksuaalsuse aktsepteerimise poolt või vastu. Aga seoses vabamüürluse skandaaliga otsustas EELK piiskoplik nõukogu võtta aja maha, sest see olla „tõsine küsimus, mida tuleb analüüsida laiemalt“. Miks on homoseksuaalsus saanud otsekui kirikute põhiküsimuseks? Kas nii täidab kirik käsku armastada oma Jumalat, kogu oma südamega ja kogu

oma hingega ja kogu oma mõistusega ja kogu oma jõuga ning oma ligimest nagu iseennast? „Muud neist suuremat käsku ei ole,“ ütleb pühakiri.

Kes ei sooviks, et pered oleksid tugevad, kooselud püsiksid ning lapsed kasvaksid turvaliselt? Peaksime pöörama tähelepanu lähisuhte vägivalle, laste väärkohtlemisele, vaesusele. Kahtlen, kas samasooliste paaride koostelu vastu seismine siin kaasa aitab. Mida on kirik teinud, et realselt toetada perekondi? Kui palju on kogudused avanud naiste varjupaiku? Millal avatakse suuremates linnades kristlikud perenõuandlad? Millist päevategevust pakuvad kogudused kodu lapsi kasvatavatele vanematele?

Kas Rootsis või Hispaanias legaliseeritud geiabieliud on seal kahjustanud perekonna institutsiooni? Rootsi luterlased lubavad paarid laulatusele ning Hispaania katoliiklased ei tee sellest teemast enam lihtsalt välja. Majanduskriis on näidanud Hispaanias, kui kokkuvõttes on sealsed pered.

Vihkamisega ei leia poolehoidu. Valikuline võitlemine dogmade eest ning ühe teema keskuse kahandab kiriku kui vaimuse kandja autoriteeti. Olukorras, kus kiriku liikmete üldarv on aastakümnete madalaim ning jätkab langustrendi, tuleb mõelda, kus on tegelikud ühiskonna valupunktid ning kuidas kõiki Eesti peresid kaitsta. ●

VAHTER ESITLEB MOSKVAS RAAMATUT

Eesti Ekspressi ajakirjaniku Tar-mo Vahteri augustis venekeelse-na ilmunud teos „Estonia – žar-koje leto 1991-go”, mis kirjeldab dokumentaaljutustusena Ees-ti iseseisvuse taastamise kuut

otsustavat kuud 1991. aastal, esitletakse täna Moskvast Eesti saatkonnas. Raamat tõlgiti vene keelde haridusministeeriumi ning kultuuriministeeriumi toel, tiraaž on 800 eksemplari. **EPL**

FUNERAL FOR A FRIEND

Laupäeval, 23. märtsil esineb esmakordselt Eestis Funeral For A Friend Inglismaalt. Bänd esitleb Rock Cafés oma uut stuudioalbumit „Conduit”, soojendab Slippery Slope. **EPL**

TÄHED VALMISTUVAD PLAADIPOEPÄEVAKS

Tänavu 20. aprillil toimuvale rahvusvahelisele plaadipoepäevale mõeldes kavatsevad Foals, Tame Impala, The Horrors, Biffy Clyro, Nick Cave & The Bad Seeds, Frank Turner, Jake Bugg

ja Bat For Lashes, David Bowie ning Paul McCartney välja anda piiratud tiraažides erialbumid, et meelitada inimesi vaikselt väljasurevatesse plaadipoodidesse muusikat ostma. **NME**

„Tannhäuser” tõi Euroopa ooperivaimsuse Estoniasse

Arvustus

Wagneri 200. sünniaasta-päeva tähistas Estonia teater „Tannhäuseriga” võidukalt ära, ent lavastus osutus ebaühtlaseks.

Briti lavastaja Daniel Slater ja kunstnik Leslie Travers pak-kusid suurte kunstilahenduste vallas välja sulaselge formalismi – mustad bürooülikonnad valgete suurte pindade taustal –, kuid see lahendus oli põhilises toimiv ja võimalusi sisaldav. Lavastuses oli külla-ga väärt teatraalseid ideid, mis ei tähenda, et nende teostuse kallal ei võiks norida.

Räpakas teostus tappis esime-se vaatus, mis sisuliselt koosneb Tannhäuseri ja armas-tusjumalanna Venuse dramaatilise-st dialoogist. Aga mis dialoogist saab siin juttu olla, kui üks selle osapool kamandati kostüümivahetusteks lavalt minema.

Tantsulahendused kukkusid välja odavavõitu, punas-te laternate rajooni hõnguga maandatakse Wagneri muusika erootiline ülevus. See-pärast pääsevadki peaosatäit-jad mõjule teises vaatuses, kui

Minnesinger Wolfram von Eschenbach (Rauno Elp) pärib kolleeg Tannhäuserilt (Mati Turi) Roomast küsitud andestuse järele.

Foto: Harri Rospu/Estonia

Oli väärt teatraalseid ideid, mis ei tähenda, et teostuse kallal ei võiks norida.

Mati Turi Tannhäuser koh-tub Heli Veskuse kehastatava Elizabethiga.

„Tannhäuser” on see juh-tum, kus loosung „talendid koju” on toonud väärt tule-muse ja sinne publik näeb Euroopa vahvat Siegfriedit

Mati Turi klassik Wagneri tei-se ooperi kandvas rollis.

Kahtlust pole: ongi meil olemas oma maarahva seast sirgunud Wagneri põhjarassi tenor-kangelane, kel väge ja tehnikat taoliste rollidega toimetulemiseks, ehkki esieten-duse närvesöövas õhkkonnas kippus peategelase jalgealune veel kõikumata.

Tannhäuseri roll on mõõ-gakangelase Siegfriedi omast lüürilisem ja esietendusel Turi osalt alles otsis seda lüürilisust, kuid teots on igal juhul õige.

Laulja saatust on teatrijuhti-de meelevaldas ja Elizabethi rolli jõudmine Heli Veskuse-le on näide selle tõsiasja heast poolest. Isolde pagasiga Ves-kus kinnistas ennast uues kvaliteedis Wagneri-solistina, pak-kudes esietendusel Elizabethi lauldes publikule rohkelt rõõmu. Mitte ainult vokaal-selt jõuline ja tundeline, vaid ka nüansirikas ja sõnu-mõtteid rõhutav laul koos lahtise lava-lise mänguga kasvas kõrgeta-semeliseks terviklikuks tugeva naiseliku sarmiga rolliks.

„Tannhäuser” tõi olulise võidu ka Rauno Elbile, kelle hääle mahedama tämbri päästis jär-jekindlalt valla Wolframi roll.

Vello Pähn juhatas orkestrit lavatundlikult. Erilist imetlust väärib heatahtlik abikäsi, mil-le dirigent esimeses vaatuses peategelasele ulatas. Suur heli-looja on kirjutanud oma teooriaheietustes teose terviklikkusest ja püüdlused selles suunas olid Estonia esietendusel tajutavad.

Trumbiks sai koor

Lavastuse trumbiks sai koor, mis mängis end lauluvõistluse stseenis võrratult leidlikku ruumilahendusse. Kahjuks jäid lauluvõistluse puändid välja mängimata. Tundub, et lavastajal oli koos kunstniku-ga häid ideid, kuid järjepide-vusetus näitab, et teose süga-vusteni nad alati ei jõudnud. Ent põhilises sai see euroo-palikule kultuuritraditsioonile toetuv muusikadraama ära tehtud ja siinse Wagneri-peo-ga on ka Maarjamaa ühine-nud ooperi ülemaailmse ven-naskonnaga. **•**

„Tannhäuser”

Autor: Richard Wagner
Dirigent: Vello Pähn
Lavastaja: Daniel Slater
Kunstnik: Leslie Travers
Osades: Mati Turi, Heli Veskus, Rauno Elp, Pavlo Balakin jt
Esietendus **14. märtsil** Estonias

Mart Niineste
muusikatoimetaja

Eesti muusika kevad tuleb aprillis

Aprillikuus on oodata Eesti muusika kevadet, sest siis toimub järjest kolm suurt sündmust. Mis täpsemalt ees ootab?

Eesti muusika päevad

Millal: 1.–7. aprillini

Kus: Mustpeade majas, EMTA-s, raadiomajas, Kanuti Gildi SAALis, inglise kolledžis, Estonia kontser-disaalas, Rootsi-Mihkli kirikus, lau-luväljaku klaassaalas

Kes: Eesti süvamuusika esindus-festivalina pakuvad tänavused Eesti muusika päevad läbiva tee-mana kõrvutusi – üksteise kõrvale ja vastu asetatakse nii heliloojad, interpreetid kui ka ajastud, planeeritu ja juhuslikkuse esteetika ning professionaalsed interpreetid ja muusikaõpilased.

Pianist Mihkel Poll

Tallinn Music Week

Millal: 4.–6. aprillini

Kus: enamikus Tallinna elava muusikaga klubides
Kes: kõik või peaaegu kõik vähe-gi hakkajad ja huvitavad Eesti artistid ning mõned väliskülali-sed. Kokku 233 esinejat 20 maalt. Tallinn Music Weeki iseloomus-tab endiselt konkreetse peaesine-ja või põhikontserdi puudumi-ne, esinejad on skeenede ja žan-rite kaupa klubide vahel ära jaga-tud nii, et igal pool mängib paar tuntumat nime koos vähem tun-tute ja välisesinejatega.

Oodatud artist on Mart Niineste.

Jazzkaar

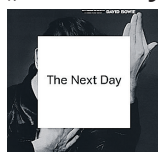
Millal: 19.–28. aprillini

Kes: Nagu ikka – džässmuusikud meilt ja mujalt, kes katavad ära peamised džässinišimaitsed. Pea-esinejatena on arvel Charle Lloyd New Quartet, Jaapani naispianist Hiromi oma bändiga ning laulja Gregory Porter. Eesti uutest tegi-jatest saab Jazzkaareks esikalbu-mi valmis bassist Mai Agan. Kella-värgina on kohal Jaak Sooäär koos Aleksei Krugloviga ning väikeko-danlikuma maitsega publikule pakuvad kindlustunnet Ultima Thule ja Hedvig Hanson.

PLAADIVEERG

ROKK

David Bowie ★★★★★
„The Next Day”

Bowie küm-ne aasta esi-mene plaat (vaata ka: suur üllatus ja meedia-

sündmus) on puhas rokkalbum, mis paneb meie peades vastu kajama kogu Bowie suurepära-se muusikapärandi. See on ära-tundmisrõõm, sest Bowie on Bowie on Bowie. Tema hää, bru-taalsed mõtted hoogsas kitarrir-oki taktis, vana sõbrana tundu-vad meloodiad. Bowie nimi ise-enesest paneb meid kõiki plaa-dile natuke väärtust, konteksti ja emotsiooni juurde lisama. Tema 24. stuudioplaadil pole küll ühtki sellist hitti, mis võistleks „Heroesi”, „Space Oddity”, „Let’s Dance’i” või teistega, aga see on ühtlaselt haarav album, kus „How Does the Grass Grow?” sunnib kaasa laulma ja „Dirty Boysi” refrään on nagu magus mälestus. **• Tiitu Laks**

EKSPERIMENTAALROKK

Atoms For Peace
★★★★★

„Amok”

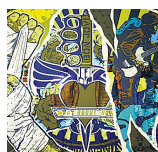

Tegu on bän-diga, mis moodusta-ti (superstaa-ridest nagu Yorke ise,

Flea Red Hot Chili Peppersist ja Joey Waronker R.E.M-ist) 2009. aastal, et kanda ette Radioheadi nina-mehe Thom Yorke’i debüüt-plaati „The Eraser”. Kui „Amo-ki” süüvida, siis on selge, et tegu on endiselt Yorke’i sooloalbumi-ga, sest sarnasused debüüdiga on ilmsed. Helipilt on siiski pal-ju rikkalikum ja soojem ega tek-i-ta sellist võõrandumistunnet nagu „The Eraser”. RHCP-i liikme Flea bass pulseerib eriti madala-tel sagedustel, lisades Four Teti-likule produktsioonile sügavust. Miinuspoole pealt võiks väl-ja tuua, et plaat on liiga ühtlase kulgemisega. **• Kristo Koppel**

POPROKK

Bon Jovi ★★★★★
„What About Now”

Kui sa oled üks maail-ma eduka-maid kont-serdibände, sul on mitu

miljonit lojaalset fänni ja või-mas ajalugu, oleks ju loogiline, et kasutad seda võimu asjako-haselt, püüdes maailma muuta. Bon Jovi kaheteistkümnnes stuu-dioplaad on aga nii keskpärane kui üldse olla annab. 50-aasta-sed kõvarokkarid justkui kardak-sid hüpata oma varju vääriliselt ning luua uut muusikat. Või on siis tõesti ideed otsa saanud. **• Mart Normet**

Reisikaart

	RIIK	AEG	HIND	TRANSPORT, MAJUTUS, LISAINFO	FIRMA
IDA-EUROOPA	Ungari (7 päeva)	2013. a.: 15.-21.04; 7.-13.07; 20.-26.07; 4.-10.08; 19.-25.08; 22.-28.09	2013. a.: aprill: al. 199 € juuli: al. 196 € 4.08: al. 216 € 19.08: al. 206 € september: al. 189 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus; WC, dušš igas toas) h/s. Mitte ühtegi ööbimist bussis! Hotell *** lisatasu eest. Info: Bohemian Travel: kvaliteedistandard Ida-Euroopa reisidele. Mitte ühtegi ööbimist bussis! 3 päeva Ungaris! 2 päeva Budapestis (Buda loss, Vajdahunyadi lossikompleks, Gellerti mägi, Kalameeste bastion jpm), Szechenyi – Euroopa üks suurimaid termalvee basseineide komplekse, kolm linna Doonau kallastel: Esztergm, Visegrad, Szentendre – eestikeelsed linnaekskursioonid hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	BOHEMIAN TRAVEL Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3928 info@bohemiantravel.ee www.bohemiantravel.ee
	Tšehhi (7 päeva)	2013. a.: 12.-18.05; 12.-18.06; 29.06-5.07; 14.-20.07; 26.07-1.08; 11.-17.08	2013. a.: mai: al. 186 € al. 12.06: al. 196 € 14.07: al. 206 € al 26.07: al. 196 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss Majutus: hotell ** (kahene majutus; WC, dušš igas toas) h/s Mitte ühtegi ööbimist bussis! hotell *** lisatasu eest Bohemian Travel: kvaliteedistandard Ida-Euroopa reisidele. Mitte ühtegi ööbimist bussis! 3 päeva Tšehhis! Praha, Karlovy Vary, Kutna Hora - kõik linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	BOHEMIAN TRAVEL Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3928 info@bohemiantravel.ee www.bohemiantravel.ee
LÕUNA-EUROOPA	Itaalia (9 päeva)	2013. a.: 16.-24.03; 20.-28.04; 11.-19.05; 8.-16.06; 2.-10.07; 21.-29.07; 3.-11.08; 18.-26.08; 13.-21.09	märts: al. 298 € aprill: al. 309 € mai, juuni : al. 298 € 2.07: al. 319 € 21.07: al. 304 € august: al. 308 € september: al. 298 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Rooma, Vatikan, Firenze, Pisa, San Marino, Veneetsia – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 € 16.-24.03.2013. - lisareis koolidele. IGA 12. KOHT TASUTA!	LA STRADA Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3929 info@lastrada.ee www.lastrada.ee
	Põhja-Itaalia (9 päeva)	2013. a.: 6.-14.04; 10.-18.07 22.-30.07; 17.-25.08; 28.09.-6.10	2013. a.: aprill: al. 319 € 10.07: al. 345 € 22.07: al 365 € 17.08: al. 349 € september: al. 319 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Milano, Garda ja Como järved, Bellagio, Sirmione, Verona, Veneetsia, Murano ja Burano saared, Trieste – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	LA STRADA Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3929 info@lastrada.ee www.lastrada.ee

Viru Reisid

Tallinn Narva mnt.7-347, III sissepääs, III korrus Tel. 610 9321, 610 9322 e-post: tallinn@virureisid.ee
Jõhvi Keskväljak 9 Tel. 337 0594, 337 1216 e-post: viru.reisid@neti.ee
Tartu Tartu Reisibüroo OÜ, Riia 2 Tel. 734 4190
Pärnu Pärnu Reisibüroo Rüütli 32 Tel. 444 5105

Väljasõitudega:
Jõhvist, Tallinnast, Tartust, Pärnust
NB! Kindlasti helista ja küsi infot ja vaata meie kodulehekülge: **www.virureisid.ee**
Püsiklientidele ja gruppidele soodushinnad.
NB! Bussikohtade broneerimine seniks, kuni kohti jätkub!

REISIKALENDER 2013

Eelregistreerimissoodustus 10 % kuni 31. märts 2013

KASTANIÕITES PARIIS JA TULPIDES HOLLAND (10p) 14.-23.04.; 15.-24.04. (lisabuss) **H: 359 €**
HOLLANDI LILLEFESTIVAL (7p) (laev-buss-laev) 17.04.-23.04.; 18.-24.04. (lisabuss) **H: 289 €**
HOLLANDI LILLEFESTIVAL (7p) (laev-buss) 17.04.-23.04. **H: 259 €**
ITAALIA RINGREIS (9p) 11.-19.07.; 08.-16.08.; 19.-27.10. **H: 259 €** kuni **299 €**
KLASSIKALINE ITAALIA RINGREIS (11p) 09.-19.07.; 20.-30.08. **H: 389 €**
UUDIS! ITAALIA PUHKUS (12p) 17.-28.05.; 02.-13.09.; 18.-29.09. **H: 349 €**
UNELMATE PARIIS (9p) 27.04.-05.05. (**kastaniõites Pariis**); 26.06.-04.07. (Euro Disneyland); 08.-16.08.; 18.-26.10. **H: 265 €**
PRANTSUSE RIVIERA RINGREIS (11p) 11.-21.06.; 19.-29.08. **H: 355 €** kuni **379 €**
PARIIS – LOIRE`i ORU LOSSID – BRETOONIMAA ja NORMANDIA (11p) 7-17.08 **H: 339 €**
LONDON-PARIIS 26.06.-06.07.; 9.-19.07. **H: 369 €**
UUDIS! INGLISMAA IMELISED PAIGAD JA LONDON (10p) 25.06.-04.07. **H: 329 €**
UUDIS! LONDONI KARNEVAL ja VANA HEA INGLISMAA (10p) 21.08.-30.08. **H: 319 €**
ŠOTIMAA-INGLISMAA-LONDON 23.07.-04.08. **H: 419 €** 19.-31.08. (lisareis) **H: 389 €**
SLOVEENIA-HORVAATIA-BOSNIA ja HERTSEGOVIINA PUHKUS (13p) 16.-28.05.; 10.-22.06. (lisareis); 25.06.-07.07.; 09.-21.07.; 18.-30.08.; 04.-16.09. **H: 315 €** kuni **369 €**
HORVAATIA-SLOVEENIA RINGREIS (10p) 26.04.-05.05.; 16.-25.05.;

13.-22.06. (lisareis); 25.06.04.07.; 10.-19.07.; 18.-27.08.; 04.-13.09.; 19.-28.09. **H: 249 €** kuni **275 €**
HORVAATIA-SLOVEENIA-BOSNIA JA HERTSEGOVIINA-ALBAANIA (14p) 1-14.09 **389 €**
BAIERIMAA-ŠVEITS-LIECHTENSTEIN (9p) 27.04.-05.05.; 09.-17.08. **H: 289 €** kuni **309 €**
AUSTRIA-BAIERIMAA-ŠVEITS-LIECHTENSTEIN (10p) 26.06.-05.07. **H: 319 €**
FANTASTILISED AUSTRIA VÄIKELINNAD (9p) 27.06.-05.07.; 08.07.-16.07. **H: 339 €**
BERLIIN JA TROOPILINE PARADIIS (6p) 02.-07.06.,16.-21.06.; 10.-15.07. **H: 149 €** kuni **169 €**
UUDIS! REIS SAKSAMAA SÜDAMESSE 11.-18.06. **H: 269 €**
SAKSA HANSATEE-BERLIIN-TAANI (9p) 11.-19.07. **H: 299 €**
HISPAANIA PUHKUS (14p) 26.04.-09.05.; 20.09.-03.10 **H: 449 €**
HISPAANIA PUHKUS (12 p) 26.04.-07.05; 25.07.-05.08.; 24.09.-05.10.; 20.-31.10. **H: 349 €** kuni **399 €**
VÄIKE HISPAANIA RINGREIS (13p) 24.07.-05.08 **H: 379 €**
SUUR HISPAANIA RINGREIS (15p) 24.07.-07.08 **H: 479 €**
KREEKA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA (13p) 17.-29.05.; 21.07.-02.08. **H: 369 €** kuni **439 €**
SUUR KREEKA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA (15p) 25.06.-09.07. **H: 479 €**
UNELMATE KESK – NORRA (7p) 04.06.-10.06.; 19.-25.08.; 20.-26.08. (lisabuss) **H: 289 €**
PÕHJA-NORRA (NORDKAP), LOFOODID JA LAPIMAA (8p) 15.-22.06.; 06.-13.07.; 03.-10.08. **H: 299 €** kuni **319 €**
UUDIS! JÄRVEDEMAA SOOME (3p) 10.-12.07.; 30.07.-01.08. **H: 189 €**
ST.PETERBURG-TSARSKOJE SELO-PETERHOFF (3p) 09.-11.05; 24.-26.05.; 31.05.-02.06.; 20.-22.06.; 05.-07.07.; 18.07.-20.07.; 23.-25.08. **H: 119 €**

UUDIS! LÄTI-LEEDU SUUR RINGREIS KOOS VÄIKESE PUHKUSEGA (6p) 16.-21.07. **H: 169 €**
UUDIS! LÄÄNE-UKRAINA-MOLDOVA-KIIEV (12p) 13.-24.05. **H: 339 €**
UUDIS! NOSTALGILINE VALGEVENE (7p) 26.06.-02.07. **H: 209 €**
UUDIS! PRAHA JA KARLOVY VARY 01.-06.06.; 10.-15.08.; 16.-21.06. **H: 169 €**
UUDIS! BUDAPEST, BALATONI JÄRV, KRAKOW JA WIELICZKA SOOLAKAEVANDUS 01.-06.06.; 10.-15.08. **H: 179 €**
UUDIS! LÕUNA-POOLA JA LÄÄNE-UKRAINA 15.-21.06. **H: 199 €**
UUDIS! KESK-EUROOPA PÄRLID (PRAHA-KARLOVY VARY-VIIN-BUDAPEST, WIELIZCKA) 15.-22.06. **H: 259 €**
UUDIS! CZESTOCHOWA-PRAHA-VARSSAVI-KARLOVY VARY 01.-06.06.; 16.-21.06.; 10.-15.08.; 20.-25.10. **H: 169 €**
PREISIMAA-VARSSAVI 10.-15.08. **H: 169 €**
IDA-EUROOPA RINGREIS KOOS VÄIKESE PUHKUSEGA (14p) 25.06.-08.07.;03.-16.09. **H: 399 €** kuni **449 €**
RUMEENIA-BULGAARIA RINGREIS PUHKUSEGA MUSTA MERE ÄÄRES (13p) 02.-14.09. **H: 339 €**
HISPAANIA-PORTUGAL-MAROKO RINGREIS (21p) 18.09.-08.10 **H: 829 €**
MALTA JA SITSILIA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA (16p) 20.09.-05.10 **H: 640 €**
SUUR TÜRGI RINGREIS JA KÜPROS (23p) 21.09.-13.10. **H: 799 €**
VENEKEELSE GRUPID!
UUDIS! ITAALIA PUHKUS (12p) 31.05.-11.06.; 09.-20.09. **H: 349 €**
HORVAATIA-SLOVEENIA-BOSNIA JA HERTSEGOVIINA PUHKUS (12p) 01.-12.06.; 25.07.-05.08.; 18.-29.08. **H: 319 €** kuni **349 €**
HORVAATIA-SLOVEENIA (10p) 01.-10.06.; 25.07.-03.08.; 20.08.-29.08. **H: 249 €** kuni **275 €**
KREEKA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA (13p) 11.06.-23.06.; 28.07.-09.08.; 10.-22.09. **H: 369 €** kuni **409 €**

Lõunamaa reisipaketid, soodsad lennuki-ja laevapiletid, reisikindlustus.

Grupireisid vastavalt tellimusele

Lisainfo: tel 644 4744, 641 8350, 641 8285
Rüütli 14 / Tallinn 10130 info@mainedd.ee
www.mainedd.ee

KAUGREISID:
MIAMI -KARIIBIMERE KRUUIS. MAAILMA SUURIMA KRUUI SI
LAEVAGA 04-15.12.2013 **H: 2875 €**
AUSTRALIA – UUS- MEREMAA
16.11- 01.12.2013 **H: 4589 €**
ALASKA -VANCOUVER- KAMLOOPS - COLUMBIA JÄÄLIUSTIK **UUS!!!**
30.06-13.07.2014 **H: 3599 €**
USA LÄÄNERANNIK: NEW YORK-LASVEGAS-GRAND CANYON- SAN FRANCISCO-HAWAII-LOS ANGELES
25.05-08.06. / 15-29.09.2013 **H: 2999 €**
SINGAPUR -SUMATRA SAAR - LANGKAWI-KUALA LUMPUR
23.02.- 08.03.2014 **H: 2890 €**
HONG KONG- MACAU - TAIWAN - FILIPIINID
11 - 25.05.2013 **H: 2999 €**
VIETNAM-CAMBODZA
14-27.11.2013 / 13-26.04.2014 **H: 2899 €**
SUUR INDOHIINA RINGREIS - VIETNAM - LAOS - CAMBODZA
16-29.03.2014 **H: 2999 €**
WASHINGTON - PHILADELPHIA - NEW YORK
10 - 18.08.2013 **H: 1999 €**
KUUBA – KARIIBIMERE PÄRL - CANCUN - MEXICO CITY
23.11 - 06.12.2013 **H: 2999 €**
ARGENTIINA BRASILIA
26.10 - 08.11.2013 **H:3699 €**

EKSOOTILINE LÕUNA - AAFRIKA – VICTORIA KOSK
06-20.10.2013 / 01-15.03.2014 **H: 4299 €**
SALAPÄRANE TAI JA KULDSETE TEMPLITE BIRMA
27.10-09.11. 2013 / 16.02- 01.03. 2014 **H: 2995. €**
KULDSETE TEMPLITE BIRMA
19-29.11.2013 / 01-11.02.2014 **H:2499 €**
HAWAII SAARED
16-24.11. 2013 / 16 –24.03. 2014 **H: 2999 €**
PEKING - PÕHJA – LÕUNA KOREA
06-16.10. 2013 / 06-16.04. 2014 **H: 2966 €**
EKSOOTILINE LÕUNA-INDIA JA SRI LANKA
17-28.11.2013 / 09-20.03.2014 **H:1999 €**
IISRAEL – JORDAANIA **UUS!!!**
08-16.10.2013 **NB!!!** Koha peal kohalik eestikeelne giid **H: 1250 €**
SINGAPUR - UUS MEREMAA - FIJI SAARED **UUS!!!**
25.01-08.02.2014 **H: 4399 €**

LÄHIREISID:
KIHNU SAAR 14.07. / 11.08.2013 **H: 70 €**
PÄIKESELINEMUHUMAA JA SAAREMAA
06-07.07 / 31.08 -01.09.2013 **H: 92 €**
HIUMAA VÕLUD
15-16.06 / 20-21.07.2013 **H: 92 €**

SOOME JÄRVEDE VÕLU JA IMATRA KOSE VETEMÄNG
05-07.07 / 09-11.08.2013 **H: 230€**
RIIA -JURMALA JA KURAMAA HERTSOGITE LOSSID
20-21.07 / 17-18.09.2013 **H: 110 €**
HISPAANIA -PORTUGAL- GIBRALTAR
29.09-10.10.2013 **H: 950 €**
POOLA -VARSSAV-KRAKOW-ZAKOPANE
14 - 20.07.2013 alat. **H:375 €**
LUMMAV SVEITS
20 - 28. 07.2013 alat. **H 550 €**
KÜTKESTAV BAIERIMAA JA LUDVIG II LOSSID
16-19.06. / 07-10.09.2013 alat **H.:560 €**
INGLISMAA - SOTIMAA
26.06-07.07.2013 alat. **H.989 €**
GOTLAND – ROOSIDE SAAR
03-08.08.2013 alat. **H: 459 €**
VIIN-SLOVEENIA-HORVAATIA
13-22.09.2013 **H: 490 €**
IIDNE KREEKA KOOS PUHKUSEGA KORFU SAAREL **UUS!!!**
20-27.08.2013 **H: 890 €**
PORTUGALI PÄRLID **UUS!!!**
10-16.06 / 21-27.10.2013 alat **H.894 €**
SITSILIA – SARDIINIA - KORSIKA **UUS!!!**
14.- 25. 05 / 22.10 - 02.11.2013 alat **H: 1250 €**

UNGARI VEINITUUR - DALMAATSIA **UUS!!!**
09.-18.08.2013 **H: 579 €**
LÄTI TAIME-JA LILLELAADA I 10 JUUBELIAASTA SIGULDAS **UUS!!!**
04.05.2013 **H: 22 €**
VALGETE OODE PETRIBURG
24-26.05.2013 **H: 185 €**
VELIKUE LUKI **UUS!!!**
5-7.07 / 26 -2807 / 23 - 25.08.2013 **H: 220€**

LINNAPUHKUS
LONDON - WINDSORI LOSS
17-21.04 / 26-30.06 / 10-14.07. / 18-22.12.2013 **H: 550 €**
MAAILMALINN PARIIS
25.-28.04 / 03-06.06 / 28-31.08 / 23-26.10.2013 alat. **H: 650 €**
ANTIIKNE ROOMA
05.-09.06 / 23-27.10 / 11-15.12.2013 alat. **H:650 €**
RODODENDRONITE OITES HANSALINN BREMEN
18-21.05.2013 alat. **H:355 €**
VIIN – SUURSUGUNE UNELMATELINN
16-19. 05 / 05-08.12.2013 alat. **H: 650 €**
KARM IMEDELINN-REYKJAVIK **UUS!!!**
10-15.07 / 02-06.10.2013 **H: 899 €**
KIREV ISTANBUL 22 – 26.05.2013 **H: 750 €** **UUS!!!**

KONTAVEIT KAOTAS

Anett Kontaveit (WTA 368.) Miami tenniseturniiril imet ei teinud, kaotades avaringis ameeriklannale Christina McHale'ile (WTA 55.) 2 : 6, 1 : 6. **Delfi**

NURMSALU PÄASES LENNUMÄEL PÕHIVÕISTLUSELE

Eesti parim suusahüppaja Kaarel Nurmsalu lendas Sloveenias Planica lennumäe võistluse kvalifikatsioonis 199,5 meetri kaugusele ja teenis 178,2 punkti. Eestlane saavutas 59 võistleja seas 16.

koha ja tagas kindlalt koha täna kell 16.15 algavale lõppvõistlusele. Kvalifikatsiooni pikima hüppe tegi norralane Anders Jacobsen, kes lendas 211 meetri kaugusele. **Delfi**

MIOGIRYU ALISTAS BARUTO

Baruto pidi tunnistama sumo suurturniiril Haru-bashol läänemaegashira teise numbri Miogiryu paremust. Tehnikaga yori-kiri vastasele alla jäänud l Baruto on kogunud 7 võitu. **Delfi**

PÄRNU FINAALI LÄVEL

Võrkpalli Schenkeri liigas asus Pärnu VK BIGBANK Tartu vastu poolfinaalseeriat 2 : 0 juhtima, alistades vastased taaskord 3 : 0. Poolfinaalid mängitakse kolme võiduni. **Delfi**

Jokker Valters ja nõrk kaitse kukutasid Kalev/Cramo

Telegramm

Pärt Talimaa
Ventspils

Kalev/Cramo kaotas

Ventspils meeskonnale korduskohtumise kindlalt 65 : 78 ega pääsenud Balti korvpalliliiga finaali.

„Läbikukkumine ei olnud, aga midagi suurepärasest ka korda ei saanud. Tuleb tunnistada, et vaikselt ootasime võitu või vähemalt finaali jõudmist,” võttis Kalev/Cramo Balti liiga hooaja kokku meeskonna peatreener Alar Varrak. Üks mäng ootab valitsevat Eesti meistrit sel hooajal Balti liigas küll veel ees, ent on selge, et pronksikohtumisel on praeguses seisus väike tähendus.

Vähemalt suutis Kalev/Cramo end murda nelja parema hulka. Vastasel juhul olnuks seis päris katastroofiline, sest teise suure, Tartu Ülikool/Rocki teekond lõppes mäletatavasti veerandfinaalis. Kui Eesti klubikorvpalli laiemalt vaadata, siis pole rõõustamiseks just palju põhjust. „On küll kehvasti. Arvasin, et Rock jõuab ka nelja hulka, nende väljajäämine oli ikkagi üllatus,” alustas Varrak. „Üks meist oleks võinud ikkagi sinna nelja hulka (turniirile, kus Balti liiga võitja mängib Baltimaade suurte Kaunase Žalgiri-

se, Vilniuse Lietuvos rytase ja Riia VEF-iga – toim) jõuda. Eriti arvestades, et vahepealsele halli aja järel läks ka koondisuvi hästi, mistõttu oleks olnud hea lüke ka siin Balti liigas edasi jõuda.”

Eilses poolfinaali korduskohtumises Läti sadamalinn Ventspils klubiga sai Kalev/Cramo saatuslikuks kaks tegurit. Avamängu 64 : 61 võidu järel rõhutas Varrak kaitsetegevuse olulisust ja andis märku, et Ventspils tuleb ka Lätis 60 punkti peal hoida. Seda aga ei suudetud: lätlased loopisid Kalev/Cramo korvi 78 punkti jagu palles. Esimesed viis minutit asi veel toimis, ent seejärel hakkas kaitse kärisebama.

Imevise löi naela kirstu

Viimase naela löi Kalev/Cramo kirstu Läti klubi snaipeer Sandis Valters, kes Tallinnas väljakule ei jooksnudki. Eesti klubi oli kolmanda veerandaja lõpus 6 : 0 spurdiga vahe just seitsmele punktile vähenenud ja hakkas pallile kaitse järele näppe taha saama. Siis saatis Valters rünnaku viimasel sekundil üheksalt meetritl üllatavalt viske korvi. Kõrvulukustav kisa ja aplaus saatsid nii Kalev/Cramo veerandaja viimast ja ebaõnnestunud rünnakut kui ka kaheminutist mottetepausi enne viimast neljandikku. „See oli väga valus hetk. Enne seda viset oli veel tunne, et äkki saame nad kätte,” lausus Varrak kurvalt. ●

Neli Ventspils meeskonna kollasärklasi ühe Kalev/Cramo mängija vastu – selline nagu olnukski eile jõudude vahetuskord platsil.

Ventspils fänne oli saali tulnud vähevõitu, kuid osa neist olid üsna häälekad.

Fotod: Priit Simson

Itaalia mälestab ülehommene Menneat

Eile suri 60-aastasena endine 200 meetri jooksu maailmarekordiomanik Pietro Mennea, kes jooksis 1979. aastal selle distantsi ajaga 19,72. Tippaeg püsis maailmas ületamatuna 16 aastat ja on seniajani Euroopa rekord. „Ma poleks iial uskunud, et rekord nii kaua püsib,” ütles Mennea AP-le 1996. aastal, kui Michael Johnson selle ületas.

Pärast sportlasekarjääri lõppu töötas Mennea juristina ja sportlaste agendina ning aastail 1999–2004 europarlamentis. Ta on öelnud, et lihtne oleks olnud treenida noori ja rääkida aastast aastasse oma rekordijooksust, kuid ta valis elus edasi liikumiseks teise tee.

Mennea surma põhjust ei ole avalikustatud, kuid väidetavasti viibis ta juba pikemat aega haiglas. Pühapäeval algavad kõik Itaalias peetavad spordivõistlused minutilise leinaseisakuga. ● EPL

Port: avada võib ka Torino-eelseid proove

Eesti antidopingu nõukogu liikme Kristjan Porti sõnul võib 2006. aasta Torino talimängude dopinguproovide uus avamine olla seotud arenenud meetoditega ja tol ajal levinud EPO kasutamisega. „Seda, millal proovid avatakse, ei ole praegu teada. Need võivad juba praeguseks olla uuesti uuritud. Testida võidakse ka olümpia eel võetud proove, kuna kõiki 2004. aastast hiljem tehtud proove võib testida,” rääkis Port.

● Delfi

Täna Delfi Spordis: Öhtul otse Amsterdamist - Holland ja Eesti jalgpallis!

Tulihingeline toetaja

Kui väga optimistlikult öelda, oli Ventspils 3000-kohaline saal eilse kohtumise ajal pooltäis. Hõredatele pingiridadele vaatamata leidis hallis ülimalt koloriitne Läti meeskonna toetaja. Ligi 70-aastane hallipäine härra oli ennast just ajakirjanike selja taha istuma sättinud ja lasi kõvahäälselt „Ha-ha-ha! Jõõ-õõ!” hääletsuse lendu juba avarünnaku ajal, kui Indrek Kajupanga viskeüritus Ventspils mängijatesse takerdus. „Jee-aah” ja „Uh-uh-uh-huu” hääletsusi tuli tulihingelise fänni huultelt muidugi ka ülejäänud kohtumise vältel.

Pöördesse läks härra ka paari aasta taguse Baha Meni hiti „Who Let the Dogs out?” ajal, hakates isegi haukuma.

BALTI LIIGA

Poolfinaal

Ventspils – BC Kalev/Cramo 78 : 65 (38 : 33)

Ventspils: Sims 23 p, Campbell 13 p, Bērziņš 11 p, Meiers 9 p, Laksa 9 p, Valters 7 p, Timma 5 p + 7 lp, Zakis 1 p.

Kalev/Cramo: Abbott 12 p + 3 vl, Fall 11 p + 10 lp, Wilkinson 10 p, McLeod 9 p, Sökk 9 p + 5 s, Šķēle 7 p + 3 vl, Elegar 5 p, Dorbek 2 p.

2-p-visked: 42% (21/50) – 41,2% (14/34). 3-p-visked: 46,2% (6/13) – 35% (7/20). Vabavisked: 90% (18/20) – 69,6% (16/23). Lauapallid: 44–30. Söödud: 9–9. Vaheltlõiked: 5–8. Blokid: 1–3. Pallikaotused: 12–11.

Ventspils pääses kahe mängu kokkuvõttes edasi 139 : 129.

Rüütli dilemma: tõmmata oma väravale kott ette või rünnata?

Telegramm

Gunnar Leheste
Amsterdam

Eesti vutikoondise peatreeneri pea valutas juba eisel pressikonverentsil. Mis siis veel täna õhtul juhtuma hakkab?

Eesti koondis on end Amsterdamis äärelinnas Mercure'i hotellis koduselt sisse seadnud – ustel ilutsevad sinimustvalge äärega ja Kalevipoja kirjastiilis sildid nagu „Massaažituba” või pressikonverentsi saali ees lihtsalt „Eesti”. Enne jutuaajamisi ajakirjanikega kuulab suurem seltskond koondislasi kohvilaua taga Andres Operi muljeid hiljutisest peapõrutusest, samal ajal kui Ragnar Klavan jagab juba intervjuusid kohalikus keeles vasakule ja paremale.

Peatreener Tarmo Rüütli saabub pressikonverentsi laua taha raskelt ohates. „Tee me minuga kähku ära, mul jäi mõttetöö pooleli. Keda kasutada, kuidas kasutada...”

Ehk teisisõnu: algkoosseis polnud Täril (Tarmo Rüütli hüüdnimi – toim) veel eile kella kaheks valmis mõeldud. Selleks ajaks võis ta vaid kinnitada, et tema kõrval istuvad Klavan ja Oper pääsevad esimesest minutist platsile, väravas seisab Sergei Pareiko ja kusagil keskväljal ehitab mängu Kons-

tantin Vassiljev. Lahtised olid aga veel ääred ning ka see, kas Klavani kõrval seisab keskkaitse Varssavi Polonias leiba teeniv Igor Morozov või Hiina esiliigameeskonna Chengdu Bladesi hiljutine täiendus Raio Piiroja.

„Situatsioon taktikaga on selline, et ma pole veel otsustanud, mida teha. See on mulle üks suur peavalu. Nii tugeva vastase vastu tekib dilemma: kas minna väljakule ise midagi teema või nagu Roman Ubakivi ütles – kott väravale ette tõmmata. See tuleb ära otsustada,” rääkis Rüütli.

„Tegelikult on ju nii, et võid teha igasugu plaane ja erinevaid variante valmis mõelda, aga reaalsus pannakse paika ikkagi väljakul ja suuresti Hollandi dikteerimisel.”

Ühena kahest eestlasest Hol-

landi staaride selja taha 2001. aastal värava kõmmutanud Oper usub, et Eestil tekivad tänagi omad võimalused ning oluline oleks nende ilmniisel mitte verest välja lüüa.

„Olen meie võimalustes rohkem kui kindel. Tuleb nende mängu lõhkuda ja mitte tempoga kaasa minna. Neil on head mängijad, kes võivad

Hollandi keele oskajana on Klavan kursis kohalikes lehtedes kirjutatuga.

teha midagi ootamatut. Püüame siis ka ise üllatada,” rääkis Oper.

Jutuna kõlab see kõik muidugi ilusana. Meenutagem, et sarnaseid väljaütlemisi kuulsime ka MM-i valiktsük-

lis Türgi 0 : 3 kaotusmängu eel ning tunamullu EM-i play-off'is enne kohtumist Iirimaga, kust saime ju õige valusa lasku. Mida teha, et sellised asju enam ei juhtuks?

Valusad õppetunnid

„Eelkõige peame vältima punast kaarti,” ütles Klavan muigamisi, kuid jätkas juba tõsisemal toonil: „Peame kompaktsemalt meeskonnana tegutsema. Kui kellestki mööda mängitakse, peab järgmine mees olema valmis sõpra aitama ning tema koha üle võtma. Sellest kujuneb kindlasti üks võtmemomente.”

Hollandi keele oskajana on Klavan kursis ka kohalikes lehtedes kirjutatuga ning teab hästi, mida nemad meist arvavad. „Peatreener Louis van Gaal on öelnud, et kerget jalutuskäiku neil oodata ei ole,” sõnas Klavan. „Oodata on varasemaga võrreldes ühekahte koosseisumuudatust.”

53 000 pealtvaatajat mahutaval Amsterdam Arenal sadas eile keskpäeval Hollandi treeningu ajal veel kerget lund ning ilmastikutingimused kodusest väga palju ei erine. Murukate seevastu on ideaalses korras. ●

KOMMENTAAR

Holland paneb Eesti tugeva surve alla

Sander Van de Streek

FC Flora jalgpallur

Võrreldes EM-il osalenud meeskonnaga on praegune Hollandi koondis parem. Seda näitavad ka tulemused – pärast EM-i pettumust on nad võitnud kõik mängud. Koondises on palju värsket verd, eriti palju on pööratud rõhku Hollandi oma kõrgliigaklubide mängijatele. Louis van Gaal tahab ka neile võimaluse anda, aga küsimus pole ainult selles – mängijad tunnevad teineteist hästi, nad on Hollandi liigas igapäevaselt oma headust tõestanud. Asi pole ainult selles, et Holland mängib Eesti vastu – usun, et van Gaal annaks neile võimaluse ka siis, kui nad mängiksid tugevama vastasega.

Seni peetud valikmängudest on Holland eriti tugevat mängu näidanud Türgi vastu. See oli ka tsükli esimene kohtumine, raske vastasega, kuid Holland tuli auga välja ja teenis tublisti enesekindlust. Pärast seda on neil kõik õnnestunud, nad lähevad kogu aeg aina paremaks.

Arvatavasti valib Holland Eesti vastu tugeva surve taktika ja pressib juba algusminutitest Eesti väravale peale, sest tähtis on väravaarve aegsasti avada. Ühtlasi tahavad nad palli hoida ja kiiret söödumängu mängida, et eestlastele võimalikult vähe võimalusi anda.

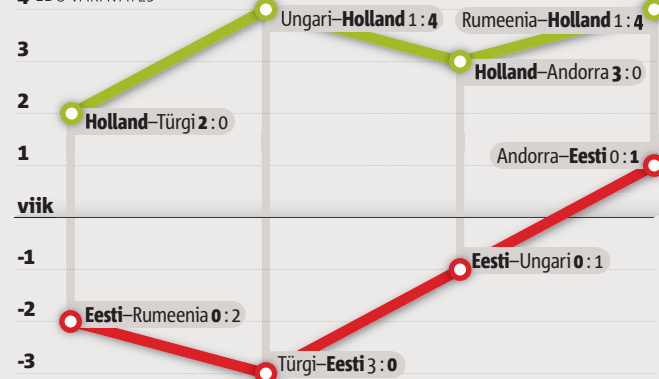
Kirja pannud Aet Süvari

Koduliigat armastavad pereisad kohtuvad kogenud maailmaränduritega

Täna õhtul kohtub Eesti jalgpallikoondis 2014. aasta MM-i valikmängus Euroopa vuti ühe suurriigi Hollandiga. Eesti Päevaleht vaatab kümnest aspektist, kui erinevad kaks meeskonda ikkagi on

MM 2014 senised mängud

4 EDU VÄRAVATES

EESTI	HOLLAND	EESTI	HOLLAND
Mängijate keskmine vanus		Kes on koondises kõige rohkem mänginud?	
27,9 aastat	25,6 aastat	131 Andres Oper	103 Rafael van der Vaart

Kui mitmes riigis koondislased jalgpalli mängivad?	Kui palju on koondises riikide valitsevate meistrimeeskondade mängijaid?
12 Poola, Norra, Eesti, Hiina, Venemaa, Saksamaa, Šotimaa, USA, Soome, Ungari, Küpros, Ukraina	6 Holland, Saksamaa, Inglismaa, Türgi, Itaalia, Portugal
1	5
Eesti meister Nõmme Kaljust Tihhon Šisov	Neli Hollandi meistrit Ajaxist ja Türgi meister Galatasarayst

Kui palju koondislasi
mängib koduliigas?

212

Kui palju koondislasi
on klubita?

10

Enar Jääger

Kui palju on rahvus-
meeskonnas isasid?

711

Kes on koondise eest
kõige vähem mänginud?

90

Henrik Ojamaa
Tonny Vilhena

Keskmine temperatuur kümnel viimasel kodumängul	Koondislaste keskmine mängude arv
8,6 °C	10,9 °C
52,5	27,7

Hollandi koondise praegune rekordinternatsionaal on Rafael van der Vaart (palliga).

Koostanud: Aet Süvari, Kristi Kirsberg; foto: AFP/Scanpix; graafika: Maret Muur

Tarmo Rüütli on enne Hollandi-mängu kõvasti mõtlemisainet.

Foto: AFP/Scanpix

SUUR JA KÕIKVÕIMAS OZ

11.25 15.25
18.40 (v.a. E) 20.00 (v.a. N)
A. Le Coq sviit: 20.00 (v.a. E)

16:05
A. Le Coq sviit: 17.00 (L, P) 20.00 (ainult E)

KRUUDID

11.20 12.45 13.30 14.40 16.40
A. Le Coq sviit: 12.00 (ainult P) 14.30 (ainult L)

19.10 (v.a. R, E, K)
12.00 14.00 17.20 19.10 (R, E)
A. Le Coq sviit: 12.00 (ainult L) 14.30 (ainult P)

19.10 (ainult K)

GI JOE 3D KÄTTEMÄKS

KINODES 29. MÄRTSIST

FEEL THE DIFFERENCE ERILINASTUS!

28. märts 20.00 ja 21.35

JAMES FRANCO SELENAGOMEZ
ASHLEY BENSON RACHEL KORINE
VANESSA HUDGENS

METSİK KOOLIVAHEAEG

SEKSIKAD JA OHTLIKUD

15.10 19.35 21.55

"VIDEVIKU" SAAGA AUTOR STEPHENIE MEYER
ESITLUB

KEHA

KINODES ALATES 05.04

Coca-Cola PLAZA

www.forumcinemas.ee
mobile.forumcinemas.ee

INFO TELEFONILT 1182

TUME TAEVAS 17.05 19.40 22.00	K14	KOLLIDE KOMPANII 2D EST 12.20 15.05	PERE	PARALLEELMAAILMAD 2D 21.50 (ainult L, T, N)	MS12
TÄITSAMEHED 12.50 19.05 21.20 (v.a. E)	K14	KUUL PÄHE 21.45 (v.a. R, K)	K14	PATUNE KIRG 21.50 (v.a. L, T, N)	K12
TÜDRUKUTE SALAJUTUD 14.35 19.20 21.25 (v.a. N)	MS12	LAMMUTAJA RALF 2D EST 12.30	PERE	PELGUPAIK 16.45	MS12
MET OPERA HD LIVE: FRANCESCA DA RIMINI ainult 25. märtsil kl 19.00	L	LAMMUTAJA RALF 2D RUS 12.50	PERE	PII ELU 3D 14.10 (ainult P, K)	MS12
ANNA KARENINA 13.35 (ainult L, K)	MS12	LAULUÄSSAD 16.25	MS12	TÖÖTATUD MAA 19.15 21.30 (v.a. P, T)	K12
ARGO 21.30 (ainult P, T)	K12	LISA LIMONE JA MAROC ORANGE: TORMAKAS ARMULUGU 3D 11.35	L	VABASTATUD DJANGO 21.45 (ainult R, K)	K14
CZ12: HIINA SODIAAK 3D 14.10 (v.a. P, K)	MS6	MAKAAC MARCO 2D EST 11.40	MS6	VISA HING: HEA PÄEV, ET SURRA 17.00 21.35 (v.a. N)	K12
ELAVAD PILDID 13.35 (v.a. L, K) 19.00 (v.a. N)	MS12	MAMMA 19.25	K12	EELLINASTUSED	
GAMBIT 14.50 17.25	MS12	MILLEGA TEGELEVAD MEHED 21.20 (ainult E) 21.40 (v.a. E)	K16	KÕRVALMÕJUD ainult 28. märtsil kl 21.25	K12
KOHTUMÕISTJA 17.15	K12			VASTUVÕTUREGLID ainult 28. märtsil kl 19:00	MS12

*A. Le Coq Sviidi seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00

Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riikikel pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A. Le Coq Sviit E-N pilet 17€. R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

ARTIS
KUNST ON KINOS

EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

Viimased seansid pühapäevani:

HIITE LUMMUS
CHARM OF SACRED GROVES

17:50

RENOR
COLLIER BOUGUES

11:30 19:10 21:20

POPULAARNE TÜDRUK

21:00

Inetu pardipoeg - eesti keeles	09:30	Makaak Marco - eesti keeles	13:40 17:25
Inetu pardipoeg - vene keeles	09:30	Kohtumõistja	15:15
Lisa Limone ja Maroc Orange: tormakas armulugu 2D versioon	11:05	Hiite lummus	17:50
Renoir	11:30 19:10 21:20	Koolifilm 2013 lõputseremoonia	19:00
Elavad pildid	12:35 15:15	Populaarne tüdruk	21:00

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

www.kinosoprus.ee | Vana-Posti 8, Tallinn | Tel. 644 1919

TÄNA KINOS SÕPRUS:

KINO «SÕPRUS»

EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

PARIS KINO - AASTAST 1955

HOLY MOTORS

LEOS CARAX'i FILM

07.12

21:15

Renoir	16:30 19:00
Holy Motors	21:15

22.03

Vaata kino Sõprus nädalakava www.kinosoprus.ee

Danske Bank

New Standards

19-28.04.2013

JAZZ

19. aprill Merepaviljon

ZARA MCFARLANE

(Suurbritannia)

Vaimustav Merepaviljon

Piletid müügil!

JAZZKAAR

KAFO

ERGO

Esti Päevaleht

PRIKE

TALLINNA SADAM

Heade sõnumite sadam

rgb

www.jazzkaar.ee

Danske Bank

New Standards

1.02-24.03

TALVE JAZZ

P 24.03 kell 17.00

Kumu auditorium

RESPUBLICALMA

ANTONIO PLACER - JEAN-MARIE MACHADO (ESP-FRA)

Piletid hinnaga 12.- ja 9.- Piletilevist!

Jazzkaare info 666 0030 ja piletid@jazzkaar.ee

www.jazzkaar.ee

KAFO

ERGO

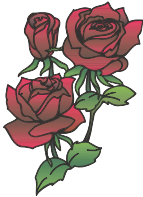
Esti Päevaleht

kuulutus.lehed.ee |

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil **kuulutus.lehed.ee**, e-postiga **anni.koppel@lehed.ee** ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

EESTI AJALEHTEDE LIIT
E A L L

PÄRJA KESKÜLA
(sünd 1953),
töötanud Noorte Hääles
Eesti Ajalehete Liit

TANEL MEOS
Õnne sünnipäevaks!
Eesti Päevaleht

TALLINNA LINNATEATER

Eesti filmi laulud
22., 23. aprillil 19.00

Pál-tänava poisid
juunis-juulis 20.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee

Kirjanike Maja

Kirjanike Maja musta
laega saalis, Harju 1, Tallinn

27. märtsi kell 18.00
KURI KARJAS

Olavi Ruitlane ja Kaur Kender tulevad
ja teevad seda, mida nad ikka teevad.
Veri ja pisarad. Puhas armastus.

Info telefonidel 6 276 410 ja 6 276 412
Pilet 2.-, (üli)õpilastele ja pensionäridele 1.-
Toetab Kultuurkapital

„MÖHH..?“
THUNK
MITTE-MÖTLEJA

KAIT KALL

KRUUDID
KINODES 22. MÄRTSIST

Müük

- Meie tooteid iseloomustab märksõna - vastupidav! Metallriiulid, kasutatud kontori ja poe sisiustus. Tähetorni 21-j Tall. E-R 10-17 Kauplusladu APUNEKS OÜ
- Lõhutud kuivad- ja marjad küttepuud. Tel 509 2933.

Tervis

- Parapsühholoog Ž. Stepanjan aitab alkoholi- ja nikotiinisõltuvuse, ülekaalulisuse, radikuliidi ja stressi puhul. Konsultatsioon. Tel 585 88910.

Teenused

- KAARDID ENNUSTAVAD**
Tel 900 1727 24 h, h 1,09 €/min
www.ennustus.ee

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers
kutsub metsaomanikke
läbi rääkima metsas
planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raietõigust.
Pakkuda võib lageraidest harvenduseni.
ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava lepu eest head hinda.
Lõhutud küttepuude müük, tellimine: tel 600 5323

HOLMES & MEYERS
Metsasõbralik ettevõtmine
tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

TIPOLIIN
KINNISVARABÜROO

VELJO TARVIS
tel. 5647 1516,
tel. 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

OSTAME - MÜÜME - ÜÜRIME
TEIE KINNISVARA

- Kiire ja korrektne vormistamine.
- 15 a. töökogemus.
- Konsultatsioon tasuta!**

VEO- ja KOLIMISTEENUS

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam!

Telli kuulutus Eesti Päevalehte, Eesti Ekspressi ja Maalehte ühest kohast!

Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu internetipangas.

kuulutus.lehed.ee

Reakuulutusi saab edastada ka e-postiga anni.koppel@lehed.ee ja kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Lisainfo telefonil 680 4506.

Laen

- Laen kinnisvara tagatisel.
AS A&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 www.aolaenu.ee Tutvuge tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

*Siis saab elu igavikuks,
kui on ära mindud
D. Kareva*

Avaldame kaastunnet
PILLE SIMMO
Omastele
Vaike, Loa

Mälestame endist kolleegi
AIN EIDASTIT
ja avaldame sügavat kaastunnet omastele

AS Eesti Merelaevandus

Avaldame sügavat kaastunnet Shirley Heinale
URMAS HEINA
surma puhul

Töökaaslased Laagri Koolist

Langetame sügavas leinas pea ja avaldame kaastunnet
ELMAR ja TIJU MATT
lahkumise puhul

KÜ Tina 21A

Avaldame siirast kaastunnet Jaan Kalmusele
EMA
kaotuse puhul

Eesti Meremeeste Ametiühing

Südamlik kaastunne Mai Turvastele armsa
ISA
kaotuse puhul

kolleegid
SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla Onkoloogia- ja hematoloogiakliinikust

Vabariigi Presidendi Kantselei
aval dab sügavat kaastunnet Eve Silmale kalli isa
ENNO SILMA
surma puhul

Eesti Meremeeste Liit
mälestab Eesti Mereakadeemia õppejõudu
prof.
AIN EIDASTIT
ja aval dab kaastunnet omastele

Kallis Moonika Südamlik kaastunne armsa
ISA
surma puhul

Sinu Peppersacki pere

*Valge päeva on varjanud
mure kivine sein
Tõde valus on uskuda,
raske kaotuse lein*

Sügav kaastunne Ainile ja lastele kalli
MILVI
kaotuse puhul

Töökaaslased ASist Vensen

Avaldame kaastunne Irijale isa
REINO KIISKI
03.03.1927 - 19.03.2013
surma puhul

Töökaaslased IB Aksiaalist

Ärasaatmine kodust 23. märtsil kl 14 Harju-Jaani kalmistule

Avaldame lähedastele sügavat kaastunnet
RAUL RAND
kaotuse puhul

AS Kiviluks

*Mälestust sa hella pälvil,
pälvil austust, sõnu häid
Mälestuste kauneid jälgi
meile hinge sinust jäi
Langeb põrmu pärjalehti
ja meil nukker hellik meel
Närtsivadki kalmuehted –
austus sulle elab veel*

RAUL RAND
Mälestame head koostööpartnerit ja avaldame kaastunnet lähedastele

Ernst & Young Baltic AS

On lahkunud kallis ema, vanaema, vanavanaema ja vanavanavanaema
HELJU NIKOLAI
sünd Daum
16.02.1930 - 20.03.2013

Ärasaatmine 28. märtsil kl 14.30 Pärnamäel

Leinavad lapsed peredega

*Ükski hea inimene
ei kao jäädavalt –
ta elab edasi neis,
kes teda armastasid*

Sügav kaastunne omastele ja leiname koos nendega meile kalli sõbra ning valgusküllase inimese

PEETER JAKOVLEVI
ootamatu lahkumise puhul

Andrei ja Irina Detotšenko, Eduard ja Eve East

*Mälestus püha
Sinust hinge jääb helge ja hea.
Meie mõtetes püsid Sa üha,
elad edasi meie seas...*

Sügavad kaastundeavaldused lähedastele ja sõpradele kalli

MILVI VALLISTE
kaotuse puhul

Tondiraba Tennisekeskus

*Talv on saanud kevadeks
ja päikest täis on päevad
Head emad jäävad emadeks
ja lapsed lasteks jäävad*

HENRIETTE MATHILDE RUUDI
sünd. Välja
22.03.1913 – 05.04.2001

100. sünniaastapäeval mälestavad

lapsed, lapselapsed ja lapselapselapsed

TELEVISIOON

ETV

06.55 Terevisioon

08.55 Draamasari Holby City haigla (Inglise 2003)

09.55 Terevisioon*

11.55 MI*

12.25 Vesimärk (Watermark, Inglise 2000)

12.55 Anima tsoon (ETV 2001)

13.15 Pildi sisse minek: Naima Neidre (ETV 1986)

13.25 Lust ei lõpe: Ingeri õhtud. Tant-sib ansambel Kullaketrajad (ETV 1991)

13.45 Ajalik ja ajatu: (ETV 2007)*

14.15 Foorum*

15.05 Kapital*

15.35 Kahekõne*

16.00 Draamasari Holby City haigla (Inglise 2003)*

17.00 Aktuaalne kaamera

17.10 Draamasari Õnne 13 (Eesti 2006)

17.40 Draamasari Südameasi (Inglise 2009)

18.30 Aktuaalne kaamera

19.00 Ringvaade

19.35 Kõõgikodanikud

20.05 Perepidu

21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm

21.25 Jalgpalli MM valikmäng Hol-land – Eesti

22.20 Sport

22.25 Jalgpalli MM valikmäng Hol-land – Eesti jätkub

23.25 Pealtnägija*

00.10 Draamasari Südameasi (Inglise 2009)*

00.55 Ringvaade*

01.36 ERR-i uudised

KANAL 2

06.00 Punased roosid*, 467

06.45 Joonissari Lucky Luke seiklused: Kas te usute marslastesse?

07.10 Joonissari Delfiin Flipper: Suured kondid

07.35 Joonissari Sylvesteri ja Tweety seiklused: San Francisco rütm. Müsteerium sviidis

08.00 Reporter*

09.00 Roosa teemant*, 75

10.00 Keelatud vili*, 88

11.00 Kodus ja võõrsil*, 5458

11.30 Kodutunne*

12.30 Parim enne*: Mission Impos-sible

13.00 Avameelselt lõhutud pere lastest*

13.30 Doktor Oz: Vananemisvastased nõuanded

14.30 Komissar Rex: Tappev vihje

15.30 Punased roosid, 468

16.30 Keelatud vili, 89

17.30 Roosa teemant, 76

18.30 Kodus ja võõrsil, 5459

19.00 Reporter

20.00 Kuldvillak

20.35 Galileo

21.30 Kelgukoerad

22.30 Vahelevõtja: Rängad kuriteod: Meditsiinilised põhjused

23.30 Mängufilm Hirmude öö: Soola all (Bajo la sal, Mehiko 2008)

01.55 Mängufilm Katusekorter (The Penthouse, USA 2010)

03.20 Reporter*

04.10 Nikita*: 2

04:50 Mängufilm Metsikud 2* (Wild Things 2, USA 2004)

TV3

06.15 Multifilm Huntik

06.40 Multifilm Winxid

07.05 Multifilm Käsna-Kalle Kants-püks

07.30 Multifilm Beyblade: metallvõit-lejad 1, 17: Hõbepegasus

07.55 Kaunis Lola, 139*

08.55 Kirgede torm, 1594*

09.55 Vaprad ja ilusad, 6434*

10.20 Top Shop

10.35 Kälimehed 2, 2

11.35 Meisterkock 1, 4: 14 parimat kokka

12.30 Kätemaksukontor 9, 2: Tead-mata kadunud 2*

13.30 Selgetnägijate tuleproov*

14.30 Vaprad ja ilusad, 6435

15.00 Lena, mu elu armastus, 58

16.00 Kaunis Lola, 140

17.00 Kirgede torm, 1595

18.00 Kätemaksukontor 4, 6: Liiga vana

19.00 Seitsmesed uudised

20.00 Võta või jäta

21.30 Kerge elu

22.30 Hawaii 5-0 2, 3: Kangelane

23.30 KINO3: Mängufilm Takso 4 (Taxi 4) Prantsusmaa 2007 põnevus-komöödia

01.30 Mängufilm Minu hing ohver-damiseks (My Soul To Take) USA 2010 õudusfilm

03.20 Hawaii 5-0 2, 3: Kangelane*

04.05 Lena, mu elu armastus, 58*

04.50 Seitsmesed uudised

05:40 Kirgede torm, 1084

ETV2, KANAL 11, TV6, KANAL 12

ETV 2

07.10 Arva ära, kui palju ma sind armastan*

07.20 Beni ja Holly väike kuningriik* **07.30** Loomaia tee 64* **07.45** Hunt Kriimsilma 9 ametit* **08.10** Lastetuba **08.30** Koolitants 2012 (ETV 2012) **09.00** Hanekarjus (Saksa 2010) **10.00** Ringvaade* **11.05** Midsomeri mõrvad (Inglise 2005) **12.40** Reggie Perrin (Inglise 2009)* **13.09** ERR-i uudised **16.20** Smallville (USA 2007)* **17.00** Hanekarjus (Saksa 2010)* **18.00** Joona jutud (Kanada 2011) **18.20** Maša ja karu (Vene 2012) **18.30** Lastetuba **18.45** Suursilm (Inglise 2003) **18.55** Beni ja Holly väike kuningriik: Jõuluõhtu (Inglise 2009) **19.05** Animasari Loomaia tee 64 (Prantsuse 2008) **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** Aktuaalne kaamera (vene keeles) **20.00** Nostalgiasari Neli tankisti ja koer, 9/21 (Poola 1968)* **21.00** Mõtete sunnil, 1/5 (Taani 2008) **21.30** Paksust ja vede-last, 1/2 (Inglise 2007) **22.30** Roki seitse lainet, 4/7 (Inglise 2007)* **23.20** Keeluaja kuningas, 6/12: (USA 2011)* **00.15** Zeitgeist, 11/11 (USA 2011)* **00.45** Eesti TOP 7* **01.30** Midsomeri mõrvad (Inglise 2005)* **03.12** ERR-i uudised

Kanal 11

05.30 Roosa teemant, 5 **06.15** Totaalne ärka-mine! **09.00** Doktor Oz* **09.55** Ellen* **10.50** Linnalegendid **11.20** Superlapsehoidja* **12.10** Top Shop, 54 **12.25** Kodukokad kat-setavad* **12.55** 10 aastat nooremaks USA* **13.25** Piinlikud kehad* **14.25** Südametukse, 169 **15.15** Südametukse, 170 **16.10** Super-lapsehoidja **17.05** Naistekliinik, 120 **18.00** Doktor Oz **19.00** Eesti vs. Jõekalda **20.00** Ellen **21.00** Mängufilm Romantiline reede – Jane Austeni raamatuklubi **23.10** Kamens-kaja **00.10** Reporter **01.10** Naistekliinik*, 120 **01.55** Kummitusekütid **02.25** Eesti vs. Jõe-kalda* **03.15** Doktor Oz **04.00** Doktor Oz* **04.45** Reporter*

TV6

06.00 Hommikuraadio **08.30** Seitsmesed uudised **09.30** Kodu keset linna 3, 32 **10.00** Kutsuge kobra 11 7, 104 **10.55** Rahategijad **13.20** Top Shop **13.30** Kodu keset linna 3, 33 **14.00** Farscape – kosmoses kaotsis 2, 39 **15.00** Kutsuge kobra 11 7, 104 **16.00** Kolmas kivi Päikesest 3, 70 **16.30** A-Rühm 3, 11 **17.30**

Kutsuge kobra 11 7, 105 **18.30** Simpsonid 18, 4 **19.00** Perepea 7, 1 **19.30** Seks ja linn 1, 7 **20.00** Kolmas kivi Päikesest 3, 71 **20.30** Simpsonid 18, 5 **21.00** KINOÕHTU: Tules **23.55** Naked & Funny 6 **00.25** Teismeliste seksielu 2, 5 **01.25** Vabaduse hind 1, 13 **02.20** Salatoimikud 2, 41 **03.05** Hommikuraadio **04.35** Kodu keset linna 3, 33 **05.00** Seitsme-sed uudised **05.50** Uudistemagasin

Kanal 12

06.30 Eesti kõige-kõige* **07.00** Reporter **08.00** Galileo* **08.30** MacGyver* **09.20** Conan*, 54 **10.10** Rannavalve **11.00** Jututuba **13.40** Komissar Rex* **14.35** Walker – Texase korralvur* **15.25** MacGyver **16.20** Kloun **17.10** Komissar Rex **18.05** Walker – Texase korralvur **19.00** Tuvikesed* **19.30** Tuvike-sed* **20.00** Galileo **20.30** Eluaegsed **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Kuulsuste surma-heitlus **22.00** Viva La Bam, 15 **22.30** Klikitä-hed **23.00** Klikitähed **23.30** Elajas **00.20** Kaks ja pool meest **00.45** Tuvikesed **01.10** Tuvi-kesed **01.35** Night Chat **05.00** Postimees.ee

HOROSKOOP

JÄÄR Sulle kui tuleelemendi esin-dajale antakse võimalus näidata oma leegi tulisust. Põled nii jõu-liselt, et soojendad kõigi südant. Kuid jõulised on ka sinu vihadood.

SÖNN Praegu ei saa keegi su fantaasialennu vastu! Kui näed näiteks autonumbrit 666, siis arvad kohe, et mängus on saatan-likud jõud!

KAHSIKUD Valitsev seis tekitab sinus soovi oma võimeid teistele tõestada. Seega otsid olukordi, kus saaksid oma originaalsust ja kiiret mõttelendu üles näidata.

VÄHK Suurepärase päev oma maine ja positsiooni paranda-miseks, samuti initsiatiivi haa-ramiseks. Usud nii endasse kui teistesse.

LÕVI Praegu oleks kasulik olla võimalikult plastiline ja liikuv – nii kehaliselt kui vaimselt. Pealegi aitab kehaline liikumine kaasa ka kasulike mõtete sünnile.

NEITSI Seis annab sulle muuda-tuste läbi viimiseks vabad käed. Oskad näha iva seal, kus teised seda ei märka. Parim hetk ka vanade asjade uuendamiseks ja rikkis esemete parandamiseks.

KAALUD Sinu suhe oma kollee-gide, meeskonna või sõpruskon-naga võib olla meeldivalt osavõtlik ja emotsionaalne.

SKORPION Päev soosib eelkõige spetsialiste – kõiki, kes tegelevad mingi kitsa ja konkreetse asja või probleemiga. Jõud tekib nüüd süvenemisest.

AMBUR Tuleelemendi mõju on tugev, mistõttu tunnend end oma sõiduvees olevana. Kipud võtma liiga suuri riske ja panema kõik munad ühte korvi.

KALJUKITS Ajahetk sobib suure-päraselt muudatuste tegemiseks. Kasvõi mõtte tasandil – võta mõt-tes vastu otsus, et viid selle täide! Ja siis nii ka läheb!

VEEVALAJA Valitsev planeetide seis muudab sind joviaalseks ja domineerivaks. Kipud kergesti piire ületama ning võtad liiga suuri riske.

KALAD Kui hing on millestki haige, siis loe müstilist kirjandust või astu läbi mõnest hea energiaga kohast. Ka sõbra tuttav hääل võib mõjuda pingeid leevendavalt.

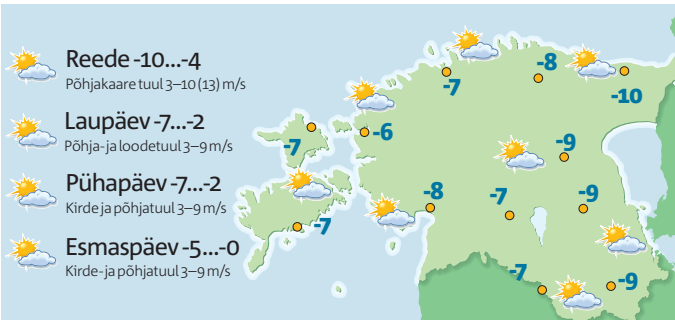
ILM

Reede -10...-4
Põhjakaare tuul 3–10 (13) m/s

Laupäev -7...-2
Põhja- ja loodetuul 3–9 m/s

Pühapäev -7...-2
Kirde ja põhjatuul 3–9 m/s

Esmaspäev -5...-0
Kirde ja põhjatuul 3–9 m/s

RISTSÖNA

	KOERA-TOUG ALLA LIBBEV LUME-MASS	EESTI LEN-NUAKADEE-MIA METRO-NOOMI-OSA	RAUA JA SUSINIKU SULAM LÕBUS LUGU	ARVE TEHISLIK-	ABOVE TOP SECRET KOLBLUS-OPETUS	SUURE- PARANE NAHAKURD	SÄÄS- LIKKUS	ÜLESANDE VASTUS LAUPÄEV	ENDINE RAHAÜHIK KUTUSE- FIRMA
ANSAMBEL									
ÖLL- UNGARI VEIN									
POLIITIK									
UMB...									
LINN BELGIAS									
LAKEI									
LÜHIJUTT, FOLJETON									
KAHE- PAIKNE									
ETTE- TÄHENDUS SAADUS- FABRIKAAT, PRODUKT									
...INES ETTI									
KOLE, KOHUTAV									
JÄÄNUK									
WAS ... DAS?									
TELEKOM- MUNIKAL- SIKONIK- ETTEVÕTE SIHVAKAS									

ERKKI KÕLU PÄEVAANEKDODID

●● Panga direktor kutsub sekre-täri:

„Kuulge, Mary, kas te saatsite kirja härra Smithile, nagu ma palusin?”

„Saatsin.”

„Aga milliste sõnadega te seda alustasite?”

„Kallis sõber Smith...”

„Kuidas?! Seda sul, varast ja rõõvlit nimetasite teie „kalliks sõbraks”?”

„Aga kuidas ma oleksin siis pida-nud kirjutama?”

„Väga lihtsalt – „Kallis kolleeg Smith!”

●● Keegi mees räägib seltskonnas: „Kui on vaja midagi teha, kutsuge

hiinlased. Kui on vaja midagi võimatut teha, kutsuge venelased. Kui on vaja, et asi töötaks, kutsuge sakslased.”

„Aga ameeriklased?” küsib keegi.

„Ameeriklasi pole vaja kutsuda, nad tulevad ise.”

●● Oma hõbepulmas tunnistab mees häbelikult naisele:

„Tead, kallis, tegelikult abiellu-sime me tänu eksitusele.”

„Millele sa vihjad?” üllatub naine.

„Jah, see on tõsi. Tegelikult vilistasin ma tookord, et taksot peatada, aga tulid hoopis sina...”

MEIE PLANEET : KÄBIINSPEKT SIOON

Meie maailm

Nemi

SUDOKU Pappocom Lahendused ja vihjad. www.sudoku.com

	5		4		2	7		
		6	9		7			3
						1	5	4
	9				8			
6								1
			7				4	
3	6	5						
9			5		1	8		
		1	3		9		7	

Sudoku EPL-i veebiväljaandes Mängi. www.epl.ee/sudoku

SUDOKU reeglid

●● Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas 9 veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda ainult ühel korral.

Eelmise mängu lahendus.

1	6	9	5	4	8	7	2	3
8	5	3	2	6	7	1	9	4
7	2	4	3	9	1	5	6	8
5	4	8	9	7	3	6	1	2
3	7	2	6	1	5	4	8	9
9	1	6	8	2	4	3	7	5
2	8	5	7	3	6	9	4	1
4	9	7	1	5	2	8	3	6
6	3	1	4	8	9	2	5	7

Peegeldus

Nikolai Ossipenko

Ida-Virumaa ettevõtja Nikolai Ossipenko sai üle riigi tuntuks, kui võitis Tallinnas viie piirkonna prügiveokonkurssi. Heidame pilgu tema Jõhvi kontorisse.

Tekst: Andres Reimer, fotod: Ilmar Saabas

Pärast abikaasa Kersti surma 2004. aastal õigeusu kirikule pühendunud Ossipenko kabinetti ehivad ikoonid. Ta ei oska ikoonide täpset arvu öelda, kuid suuremaid võib olla viisteist. Küünapõletamist põhjendab ta hubasuse loomisega, kuid võib aimata, et põhjused on sügavamad.

KONTOR ARVUDES

25 m² on tema kabineti suurus

2000. aastal alustas Ossipenko tegevust teedega seotud äris

20 kaamerat kasutab Ossipenko ettevõtte jälgimiseks

15 suuremat ikooni leidub tema kabinettis

500 alluvat kamandab Ossipenko

Kabinetis ripub tähtsal kohal pilt Nikolai Ossipenkost koos Eesti presidendi-paariga.

Ossipenko teise korruse kabineti kõrvaltubades asuvad ettevõtte tähtsamad teenistused, näiteks raamatupidamine.

Üha laienevat äri juhib Ossipenko Jõhvi äärelinna tagasihoidlikust büroost. Hoonet kasutati varem kontorilaena.

Kaks ekraani toovad Ossipenkole otsepidi kahekümnest tema firma objektidel asuvast kaamerast. „Töölised on hoolsamad, kui teavad, et peremehe pilk neid jälgib,” selgitas Ossipenko.

Ikoonid Nikolai Ossipenko laual on kingitud lähedastelt. Olulisemaks ikooniks peab kabineti peremees Jumalaemale pühendatud.